

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice samt lagen om främjande av integration

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås ändringar i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice samt lagen om främjande av integration.

Arbets- och näringsbyråernas möjligheter att fokusera på utbudet av offentlig arbeidskrafts- och företagsservice skulle förbättras genom att överlåta utredningen av hinder för att vara på arbetsmarknaden, väntetiden för arbetsmarknadsstöd och frånvaro från sysselsättningsfrämjande service från arbets- och näringsbyråerna till dem som betalar ut arbetslöshetsförmånerna. Verkställigheten av systemet med utkomstskydd förenklas genom att vissa intyg som ska visas för arbets- och näringsbyrån och arbetsmarknadsstöd som betalas som integrationsstöd slopas.

Arbetslösa hänvisas till geografisk rörlighet och utbildning. Förutsättningen för att få arbetslöshetsförmån är att arbetsökande åläggs skyldighet att under vissa förutsättningar i anknytning till arbetsresans längd även ta emot arbete som erbjuds utanför pendlings-

området. Dessutom ska en ung person utan utbildning även inleda studier då ansökan till utbildning inte är en förutsättning för att få arbetslöshetsförmån, men den unga ändå har ansökt om och fått studieplats.

Rätten till arbetslöshetsförmån under tiden för sysselsättningsfrämjande service för unga personer utan utbildning förtydligas.

Bestämmelsen om väntetid för arbetsmarknadsstöd ändras bland annat så att väntetiden inte gäller personer med funktionshinder som har avlagt sina studier i enlighet med en individuell plan. Familjedagvårdare och vissa andra som utan självförvällande är förhindrade att utföra arbete ska få arbetslöshetsförmån under bestämda förutsättningar medan anställningsförhållandet fortgår men arbetet och lönebetalningen avbryts.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2015.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÅN MOTIVERING.....	4
1 INLEDNING	4
2 NULÅGE OCH BEDÖMNING AV DET	4
Arbets- och näringsbyråernas uppgifter	4
Arbetsmarknadsstöd som betalas ut som integrationsstöd.....	5
Familjedagvårdares och arbetslediga personers rätt till arbetslöshetsförmåner	5
Hinder för att vara på arbetsmarknaden	6
Arbete i företag, sysselsättning i eget arbete och avslutande av studier	6
Väntetiden för arbetsmarknadsstöd.....	7
Underlåtelse att inleda studier och arbetslöshetsförmån som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service	8
Utvidgning av skyldigheten att ta emot arbete.....	8
Utarbetande av sysselsättningsplan.....	9
Återkrav av resebidrag.....	10
Frånvaro från sysselsättningsfrämjande service	10
Arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån.....	12
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	12
Arbets- och näringsbyråns uppgifter	12
Arbetsmarknadsstöd som betalas ut som integrationsstöd.....	13
Familjedagvårdares och arbetslediga personers rätt till arbetslöshetsförmåner	13
Hinder för att vara på arbetsmarknaden	13
Väntetiden för arbetsmarknadsstöd.....	13
Underlåtelse att inleda studier och arbetslöshetsförmån som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service	14
Utvidgning av skyldigheten att ta emot arbete.....	14
Utarbetande av sysselsättningsplan.....	14
Återkrav av resebidrag.....	14
Frånvaro från sysselsättningsfrämjande service	14
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	15
4.1 Ekonomiska konsekvenser	15
Arbets- och näringsbyråns uppgifter	15
Arbetsmarknadsstöd som betalas ut som integrationsstöd.....	15
Familjedagvårdares och arbetslediga personers rätt till arbetslöshetsförmåner	16
Hinder för att vara på arbetsmarknaden	16
Avslutande av arbete i företag och sysselsättning i eget arbete	16
Väntetiden för arbetsmarknadsstöd.....	16
Underlåtelse att inleda studier och arbetslöshetsförmån som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service	17
Utvidgning av skyldigheten att ta emot arbete.....	17
Återkrav av resebidrag.....	18
Frånvaro från sysselsättningsfrämjande service	18

	Arbetsökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån.....	19
4.2	Konsekvenser för myndigheterna.....	19
4.3	Samhälleliga konsekvenser.....	20
5	BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN.....	21
5.1	Beredningsskeden och beredningsmaterial.....	21
	Arbets- och näringsbyråernas uppgifter.....	21
	Arbetsökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån.....	21
5.2	Remissyttranden och hur de har beaktats.....	22
6	SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	22
	DETALJMOTIVERING.....	23
1	LAGFÖRSLAG.....	23
1.1	Lagen om utkomstskydd för arbetslösa.....	23
	1 kap. Allmänna bestämmelser.....	23
	2 kap. Allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner.....	23
	2 a kap. Förfarande som är arbetskraftspolitiskt klandervärt.....	24
	3 kap. Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner.....	25
	7 kap. Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd.....	25
	10 kap. Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service.....	26
	11 kap. Bestämmelser om verkställighet.....	26
	13 kap. Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter.....	27
1.2	Lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.....	27
	4 kap. Information och rådgivning, sakkunnigbedömningar, vägledning för yrkesval och karriär samt träning och prövning.....	27
	6 kap. Arbetsökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån.....	28
1.3	Lagen om främjande av integration.....	28
2	NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER.....	28
3	IKRAFTTRÄDANDE.....	29
4	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING.....	29
	LAGFÖRSLAG.....	31
	1. Lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.....	31
	2. Lag om ändring av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.....	39
	3. Lag om ändring av lagen om främjande av integration.....	40
	BILAGA.....	42
	PARALLELLTEXT.....	42
	1. Lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.....	42
	2. Lag om ändring av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.....	59
	3. Lag om ändring av lagen om främjande av integration.....	61

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Enligt regeringens strukturpolitiska program minskas arbets- och näringsbyråernas uppgifter inom verkställigheten av utkomstskyddet för arbetslösa utan att de arbetslösas rättskydd äventyras genom utgållning av utlåtandeförfarandet så att arbets- och näringsbyråernas resurser kan inriktas på effektiv arbetsförmedling. I detta syfte föreslås i propositionen att vissa uppgifter i anknytning till verkställigheten av utkomstskyddet vid arbetslöshet vid arbets- och näringsbyråerna överförs till dem som betalar ut arbetslöshetsförmån. Dessutom föreslås vissa andra förändringar som förenklar verkställigheten av systemet med utkomstskydd.

Enligt det strukturella programmet fortsätter regeringen att utveckla utkomstskyddet i en riktning som är mer sporrande och förpliktande när det gäller att söka arbete. Strävan är att utvidga den geografiska rörligheten. Som ett led i att uppfylla dessa mål föreslås i denna proposition att skyldigheten att ta emot arbete, vilket är förutsättning för att få arbetslöshetsförmån, utvidgas geografiskt.

Förutom de ovan nämnda ändringarna i anslutning till det strukturpolitiska programmet föreslås i denna proposition även vissa ändringar i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

2 Nuläge och bedömning av det

Arbets- och näringsbyråernas uppgifter

Antalet arbetskraftspolitiska utlåtanen som arbets- och näringsbyråerna har gett har ökat under nästan hela 2000-talet. År 2000 gavs cirka 1,7 miljoner arbetskraftspolitiska utlåtanen och 2013 cirka 2,26 miljoner. Ett flertal olika omständigheter påverkar antalet utlåtanen. Det är möjligt att inverka på endast en del av dem genom lagstiftning eller anvisningar. På antalet utlåtanen inverkar i

betydande utsträckning antalet arbetslösa arbetssökande, antalet arbetserbjudanden som arbets- och näringsbyråerna riktar till arbetssökande och antalet arbetssökande som deltar i arbets- och näringsbyråernas sysselsättningsfrämjande service.

Bestämmelserna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa som gäller de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för arbetslöshetsförmån förnyades nästan helt genom ändringarna som trädde i kraft den 1 juli 2012 och den 1 januari 2013. Enligt närings-, trafik- och miljöcentralens och arbets- och näringsbyråernas uppfattning har ändringarna emellertid inte tillräckligt minskat arbets- och näringsbyråernas uppgifter i anknytning till utkomstskyddet. Närings-, trafik- och miljöcentralerna och arbets- och näringsbyråerna har i sin analys av kärnfunktionerna hösten 2012 föreslagit att arbets- och näringsbyråerna inte ska ha uppgifter i anslutning till tillsynen över utkomstskyddet för arbetslösa, utan att byråerna ska fokusera på effektiv styrning till arbetsmarknaden och på företagsamarbete.

På utredningen av förutsättningarna för vissa arbetslöshetsförmåner som numera hör till arbets- och näringsbyrån tillämpas inte arbetskraftspolitisk prövning. Sådana förutsättningar är undersökningen av hinder för att vara på arbetsmarknaden, fastställandet av väntetiden för arbetsmarknadsstöd och utredningen av frånvaro från sysselsättningsfrämjande service. Dessa uppgifter kan överföras till dem som betalar ut arbetslöshetsförmåner. Dessutom kan arbets- och näringsbyråernas och Folkpensionsanstaltens förvaltningsarbete minskas genom att arbetsmarknadsstöd som betalas ut som särskilt integrationsstöd slopas och genom att invandrare ges samma förmåner som övriga arbetslösa. Folkpensionsanstaltens förvaltningsarbete kan också minskas genom en förenkling av återkravet av resebidrag.

Arbets- och näringsbyråernas förvaltningsarbete kan också minskas genom att arbetskraftspolitiska utlåtanden huvudsakligen ges utgående från arbetstagarens egen anmälan utan att arbetstagaren måste visa upp intyg. I fråga om arbets- och näringsbyråernas arbetsrutiner har man under 2014 övergått till ett sådant förfarande. Till vissa delar förutsätter ändringen emellertid ändringar i lagstiftningen.

Arbetsmarknadsstöd som betalas ut som integrationsstöd

I lagen om främjande av integration (1386/2010) finns det bestämmelser om en integrationsplan som ska utarbetas för invandrare. Planen ersätter sysselsättningsplanen enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012). Under den tid som invandraren har en gällande integrationsplan betalas hans eller hennes arbetsmarknadsstöd ut i enlighet med 1 kap. 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Förutsättningarna för arbetsmarknadsstöd som betalas i form av integrationsstöd och stödbeloppet är desamma som för arbetsmarknadsstödet som betalas ut till övriga arbetssökande. Det är endast arbetsmarknadsstödet som betalas ut för den tid som invandraren bedriver frivilliga studier som utgör ett undantag när det gäller förutsättningarna.

Arbetsmarknadsstöd som betalas i form av integrationsstöd ansöks om hos Folkpensionsanstalten, som informeras om att en integrationsplan har utarbetats genom ett arbetskraftspolitiskt utlåtande i form av ett meddelande. I utlåtandet avgörs inte de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för invandrarens arbetsmarknadsstöd, utan i stället ges alltid ett särskilt utlåtande om hur dessa uppfylls. Det arbetskraftspolitiska utlåtandet med karaktär av ett meddelande har ingen annan betydelse än att Folkpensionsanstalten ändrar arbetsmarknadsstödet till ett arbetsmarknadsstöd som betalas i form av ett integrationsstöd.

I praktiken kan en invandrare uppfylla förutsättningarna för arbetsmarknadsstöd redan innan integrationsplanen utarbetas. Då får invandraren arbetsmarknadsstöd fram till att planen utarbetas. När planen har utarbetats

ändras arbetsmarknadsstödet till ett arbetsmarknadsstöd som betalas ut i form av integrationsstöd. På motsvarande sätt får en invandrare då integrationsplanen upphör att gälla övrigt arbetsmarknadsstöd antingen tills vidare eller fram till att integrationsplanen har uppdaterats och arbetsmarknadsstödet igen har ändrats till arbetsmarknadsstöd som betalas i form av integrationsstöd.

Betalningen av arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd medför onödigt administrativt arbete för arbets- och näringsbyråerna och för Folkpensionsanstalten. För invandrans del har det ingen betydelse om han eller hon får arbetsmarknadsstöd eller arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd.

Om en invandres frivilliga studier har understötts med arbetsmarknadsstöd i enlighet med vad som bestäms i lagen om främjande av integration, är det möjligt att arbetslöshetsförmånen inte längre kan betalas ut, om invandraren under utbildningens gång uppfyller det arbetsvillkor som är en förutsättning för erhållande av arbetslöshetsdagpenning. Detta beror på att det som stöd för studier enligt lagen om främjande av integration endast kan betalas ut arbetsmarknadsstöd.

Familjedagvårdarens och arbetslediga personers rätt till arbetslöshetsförmåner

Enligt 2 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa förutsätter erhållandet av arbetslöshetsförmåner att en arbetssökande är arbetslös. Som arbetslös betraktas bland annat en person som inte har en heltidsanställning.

Familjedagvårdare har ett anställningsförhållande med kommunen. När kommunen reserverar vårdplatser hos familjedagvårdarna fattas ett reserveringsbeslut. Reserverade vårdplatser kan sägas upp utan att det påverkar anställningsförhållandets giltighet. Om det inte har reserverats vårdplatser hos familjedagvårdaren, får familjedagvårdaren inte heller lön. Typiska sådana situationer uppstår i samband med skolferierna. Om familjedagvårdarna permitterades i sådana fall, skulle de ha rätt till arbetslöshetsförmån. Emellertid går man inte alltid till väga så här. Eftersom

personen har ett giltigt anställningsförhållande har han eller hon inte rätt till arbetslöshetsförmån.

Enligt vedertagen tillämpningspraxis betraktas en arbetssökande inte som arbetslös under arbets- eller tjänstledigheter som personen själv har ansökt om. En arbetssökande har inte rätt till arbetslöshetsförmån ens om han under ledigheten har tagit emot ett annat arbete och detta arbete upphör av orsaker som inte beror på den arbetssökande eller om han eller hon permitteras.

En person som anmält sig som arbetssökande är i ovan nämnda fall faktiskt arbetslös, och utkomsten borde tryggas med arbetslöshetsförmåner.

Hinder för att vara på arbetsmarknaden

Enligt 2 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har en person inte rätt till arbetslöshetsförmåner, om han eller hon är förhindrad att vara på arbetsmarknaden på grund av värnplikt, civiltjänstgöring, frihetsstraff eller sjukhusvård eller annan därmed jämförbar institutionsvård eller av någon annan orsak som kan jämföras med dessa.

Hindren för att vara på arbetsmarknaden som föreskrivs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa är omständigheter som principiellt kan fastställas objektivt. Bestämmelsen har emellertid tillämpats så att en arbetssökande även faktiskt ska vara hindrad att vara på arbetsmarknaden. Enbart förekomsten av en av omständigheterna som nämns i lagen är inte tillräcklig för förlust av arbetslöshetsförmånen. Arbets- och näringsbyrån har behörighet att tillämpa bestämmelsen och ger den som betalar ut arbetslöshetsförmånen ett arbetskraftspolitiskt utlåtande i ärendet.

Bestämmelsen kan förenklas och tillämpningen förbättras så att rätten till arbetslöshetsförmån enbart avgörs på basis av omständigheter som kan fastställas objektivt. Då kan behörigheten att tillämpa bestämmelsen höra till den som betalar ut arbetslöshetsförmånen, som utifrån de uppgifter som anges fastställer ett eventuellt hinder för att vara på arbetsmarknaden i den arbetssökandes förmånsansökan.

Arbete i företag, sysselsättning i eget arbete och avslutande av studier

En person som har varit sysselsatt på heltid som företagare eller i eget arbete anses enligt ordalydelsen i 2 kap. 5 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa på det sätt som avses i 2 mom. fortfarande vara sysselsatt fram till den tidpunkt då personens arbete i företaget upphör eller företagsverksamheten eller det egna arbetet bevisligen upphör.

En företagsverksamhet som har bedrivits som huvudsyssla tidigare eller tidigare sysselsättning i eget arbete är dock inte ett hinder för erhållande av arbetslöshetsförmån, bland annat när personen i minst sex månader har arbetat heltid i ett arbete som inte anknyter till företagsverksamheten eller det egna arbetet. Formuleringen av bestämmelsen ger till denna del en felaktig bild av förutsättningarna för att få arbetslöshetsförmån.

En företagare som jämföras med en lönetagare har rätt till arbetslöshetsförmån när arbetet i företaget upphör, om han eller hon lägger fram en utredning om att uppdragsförhållandet har upphört och han eller hon inte anses vara sysselsatt på heltid för att utföra eventuella andra uppdrag. Bestämmelser om detta finns i 2 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Sysselsättning i eget arbete på heltid anses enligt 2 kap. 9 § dessutom ha upphört, när det på grundval av arbetssökandens redogörelse eller annars är uppenbart att verksamheten inte fortsätter.

För att få arbetslöshetsförmån förutsätts företagare och personer som är sysselsatta i eget arbete på heltid och som jämföras med löntagare lägga fram utredningar för arbets- och näringsbyrån om att verksamheten har upphört, medan det för andra arbetssökande kan ges ett arbetskraftspolitiskt utlåtande på grundval av de uppgifter som den arbetssökande uppger.

I 2 kap. 11 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avseende upphörande med heltidsstudier har man för utredningen som ska visas upp för arbets- och näringsbyrån använt det mångtydiga uttrycket att studierna bevisligen har avslutats eller avbrutits.

Väntetiden för arbetsmarknadsstöd

Lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/1993) trädde i kraft den 1 januari 1994. Arbetsmarknadssystemets centrala mål var att effektivisera ansökan till yrkesutbildning, så det var inte motiverat att genast fråna och med anmälan som arbetssökande betala arbetsmarknadsstöd till personer utan yrkesutbildning som för första gången kom ut på arbetsmarknaden. I praktiken förhindrade bestämmelsen betalningen av arbetsmarknadsstöd efter avslutad grundskola innan studierna vid gymnasium eller en utbildning på andra stadiet inleddes.

Det har gjorts vissa precisioner i bestämmelsen om väntetid och dess längd, men till sitt grundläggande innehåll har bestämmelsen förblivit oförändrad. Väntetidens längd är numera fastställd i veckor (21 veckor).

Väntetiden för arbetsmarknadsstöd fastställs i enlighet med 2 kap. 12 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa för arbetssökande som inte har uppfyllt det arbetsvillkor som utgör förutsättning för arbetslöshetsdagpenning och som efter grundskolan eller gymnasiet inte har genomgått en utbildning som leder till examen eller ger yrkesfärdigheter. Om den arbetssökande ska ges väntetid utreder arbets- och näringsbyrån om den arbetssökande under en granskningsperiod på två år har varit på arbetsmarknaden på ett sätt som kan avdras från de 21 veckor som bildar utgångspunkten. Väntetiden är därför ofta kortare än 21 veckor. När väntetiden har inletts följer arbets- och näringsbyrån upp den arbetssökandes åtgärder, eftersom väntetid förlöper endast då den sökande är på arbetsmarknaden.

Det är i regel lätt att verifiera att arbetsvillkoret uppfylls eller att en examen har avlagts. Dessutom är det enkelt att räkna ut väntetiden då personen kommer ut på arbetsmarknaden för första gången och saknar tidigare arbetshistoria. Det är således enkelt att tillämpa bestämmelsen till exempel när det gäller unga som har avslutat grundskolan eller gymnasiet och för vilka väntetiden ursprungligen var avsedd.

Enligt etablerad tillämpningspraxis fastställs inte väntetid, om personen 2003 eller därefter har uppfyllt arbetsvillkoren enligt de

regler som har varit gällande. I praktiken innebär detta att om den arbetssökande har uppfyllt arbetsvillkoret i över 28 månader innan arbetslösheten inleddes och han eller hon inte har fått arbetslöshetsdagpenning är arbets- och näringsbyrån tvungen att utreda uppfyllelsen av arbetsvillkoret endast på grund av bestämmelserna om väntetid. I sådana situationer känner den som betalar ut arbetslöshetsförmån inte till den arbetssökandes tidigare arbetshistoria och utbetalaren räknar inte ut om arbetsvillkoret uppfylls.

Väntetiden inleds från och med registreringen som arbetslös arbetssökande, utgången av tiden utan ersättning eller fullgörandet av skyldigheten att vara i arbete eller när begränsningen som gäller unga utan utbildning upphör. Samma arbetssökande kan få väntetid flera gånger om arbetssökandet avbryts. Beräkningen av väntetiden blir svårare, om den arbetssökande har perioder av arbetssökande av olika längd eller om han eller hon har getts tider utan ersättning eller ålagts skyldighet att vara i arbete, vilken han eller hon har fullgjort genom att delta i sysselsättningsfrämjande service eller genom att arbeta. Varandet på arbetsmarknaden minskas inte från väntetiden bland annat under heltidsstudier, tider utan ersättning, tider för skyldighet att vara i arbete och under tiden för en begränsning som berör unga utan utbildning och väntetiden löper inte heller under sådan tid.

Vid fastställande av väntetid tillämpas inte arbetskraftspolitisk prövning. Därför kan fastställande av väntetid överföras från arbets- och näringsbyråerna till Folkpensionsanstalten.

Förutom att väntetiden medför förvaltningsarbete för arbets- och näringsbyråerna kan väntetiden för den arbetssökandes del leda till orimliga och svårt förutsebara situationer till exempel då väntetiden ska inledas mitt under en period utan ersättning i samband med en sysselsättningsfrämjande service eller efter att skyldigheten att vara i arbete har fullgjorts. I sådana situationer förhindrar väntetiden utbetalningen av arbetslöshetsförmåner under den tid som servicen fortsätter.

Underlåtelse att inleda studier och arbetslöshetsförmån som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Enligt 2 kap. 13 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska en ung person under 25 år som efter grundskolan eller gymnasiet inte har genomgått någon utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter årligen i föregående ansökningsförfarande som gäller de studier som börjar på höstterminen ha sökt till minst två studieplatser. Studierna kan omfatta utbildning som leder till examen och ger yrkesfärdigheter, eller gymnasiestudier på heltid för unga som endast slutfört grundskolans lärokurs.

En ung person som saknar utbildning har från och med höstterminens början inte rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet, om han eller hon utan giltig orsak har låtit bli att söka en ovan avsedd studieplats, genom sitt eget förfarande har orsakat att han eller hon inte blir antagen till studieplatsen eller som på något annat sätt har vägrat ta emot en studieplats. Dessutom förlorar den unga personen sin rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet om han eller hon utan giltig orsak har avbrutit sina studier. En ungs rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet återfås när den unga fyller 25 år eller personen har genomgått en utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter eller efter att under 21 veckor har utfört arbete som räknas in i arbetsvillkoret eller sysselsättningsfrämjande service.

Skyldigheten att söka till en utbildning som leder till examen som ger yrkesfärdigheter har sedan början av 2013 endast gällt utbildning som inleds på hösten. I praktiken har det uppstått situationer i vilka den unga har sökt till en utbildning som har inletts på våren och fått en studieplats, men inte tagit emot studieplatsen eller skjutit på inledandet av studierna. Ett sådant förfarande leder enligt ordalydelsen i 2 kap. 13 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte till förlust av arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet. Eftersom studierna inte alls har inletts, betraktas den unga inte som heldagsstuderande i enlighet med 2 kap. 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Bestämmelserna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa borde styra den unga till att ta emot studieplatsen och inleda studierna. Betalning av arbetslöshetsförmån i situationer där inledande av studier är ett alternativ till arbetslöshet kan inte anses motiverat.

Om en ung person som saknar utbildning utan giltig orsak har låtit bli att söka till en utbildning som inleds på hösten, förlorar han eller hon sin rätt till arbetslöshetsförmån från och med att höstterminen börjar, trots att han eller hon då deltar i sysselsättningsfrämjande service. En ung person som har förlorat arbetslöshetsförmånen kan avbryta servicen, varvid målen som ställts upp för deltagandet i servicen inte uppnås. Dessutom kan arbets- och näringsbyrån, den unga och den som anordnar servicen komma överens om att servicen avbryts och inleds på nytt senare. När servicen inleds på nytt kan den unga få arbetslöshetsförmån.

Förlust av arbetslöshetsförmån under pågående sysselsättningsfrämjande service kan med tanke på den unga inte anses vara rimligt. För arbets- och näringsbyråns och serviceanordnarens del innebär det onödigt förvaltningsarbete när en ung person avbryter och inleder servicen på nytt.

Utvidgning av skyldigheten att ta emot arbete

För att få arbetslöshetsförmån är en arbetslös i enlighet med 2 a kap. 6 § i princip skyldig att ta emot arbete som erbjuds inom pendlingsregionen. En persons pendlingsregion sträcker sig 80 kilometer från personens faktiska bostad. En person har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet arbete inom sin pendlingsregion om de dagliga arbetsresorna vid heltidsarbete skulle överstiga i genomsnitt tre timmar och vid deltidsarbete i genomsnitt två timmar.

I bedömningen av tiden som går åt till den dagliga arbetsresan beaktar man förutom kollektivtrafiken till exempel möjligheten att använda egen bil och cykel samt möjligheten att gå till fots. Vid beräkningen av arbetsresan beaktas den tid som personen behöver från sin bostadsort till arbetsplatsens adress längs allmänna vägar i normala väderleks- och andra förhållanden. Det finns inte giltig orsak att vägra ta emot ett arbete på grundval

av detta, om tiden som behövs för arbetsresan till exempel vissa veckodagar eller under sommartid på grund av kollektivtrafikens tidtabeller är längre än vanligt.

Vid beräkningen av restiden beaktas även väntetid och eventuellt byte av trafikmedel jämte väntetider som beror på tidtabellerna för kollektivtrafiken. Däremot beaktas inte tid som i sin helhet används för arbetsresan när den till exempel kombineras med att barn lämnas på en vårdplats.

En arbetslös person har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet arbete utanför sin pendlingsregion, om det enligt arbets- och näringsbyråns bedömning kan fås sådana lämpliga arbetstagare för arbetsplatsen inom vilkas pendlingsregion den lediga arbetsplatsen är belägen, arbetet inte är ett varaktigt heltidsarbete som tryggar försörjningen, det på den nya orten inte finns en tillgänglig bostad som är lämplig för personen och hans eller hennes familj, det kan anses vara oskäligt att arbetssökanden tar emot arbetet med beaktande av hans eller hennes språkkunskaper, eller personen har en vägande personlig orsak att inte ta emot arbetet.

En bostad anses vara lämplig för personen och hans eller hennes familj om inflyttningen i den inte avsevärt försämrar boendet och om kostnaderna för den inte avsevärt minskar den personens disponibla inkomster. Bostaden ska stå till personens och familjens förfogande senast när personen tar emot arbete utanför sin pendlingsregion, eller omedelbart därefter.

Såsom vägande personlig orsak anses makens arbete eller företagsverksamhet när detta är nödvändigt för familjens försörjning, egna, makens eller barnens studier eller skolgång, om dessa är bundna till orten, vård av en nära släkting eller någon annan närstående, det egna hälsotillståndet eller nära släktingars hälsotillstånd eller någon annan med dessa jämförbar orsak. En anskaffad bostad kan anses som en sådan orsak.

Förutom ovan angivna giltiga orsaker kan en person vägra ta emot erbjudet arbete utan att förlora arbetslöshetsförmånen, om det inte reserveras skäligt med tid för ordnande av barnomsorg och för att avlägsna begränsningar i anslutning till svårigheter med förbindelserna och andra liknande begränsning-

ar. En person har dessutom giltig orsak att vägra ta emot erbjudet deltidsarbete då lönen för arbetet och den jämkade arbetslöshetsförmån som eventuellt betalas ut till honom eller henne, efter avdrag av kostnader för arbetsresor och övriga kostnader som beror på att han eller hon tar emot arbetet, blir mindre än den arbetslöshetsförmån som annars betalas ut till honom eller henne. Dessa bestämmelser gäller både arbete som erbjuds inom pendlingsregionen och utanför den.

I praktiken har den arbetssökande numera i princip giltig orsak att vägra ta emot arbete som erbjuds utanför pendlingsområdet utan att förlora arbetslöshetsförmånen. Ett undantag utgör arbetslösa som närmast saknar familj, som inte har några band till sin bostadsort och det inte finns arbetstagare inom vilkas pendlingsområde arbetsplatsen ligger. För att få arbetslöshetsförmån måste dessa personer vid behov flytta utanför sin pendlingsregion.

Arbetssökande har numera en giltig orsak att vägra ta emot arbete som erbjuds utanför pendlingsregionen bland annat om arbetet inte är bestående heltidsarbete som tryggar utkomsten. Systemet med utkomstskydd för arbetslösa utgår emellertid från att även kortvarigt arbete och deltidsarbete ska tas emot.

Förutom skyldigheten att flytta, som enligt den nuvarande bestämmelsen berör ytterst få personer, ska påföljdssystemet för utkomstskydd för arbetslösa i vidare utsträckning styra arbetslösa till att ta emot arbete även utanför pendlingsregionen när det med beaktande av områdets trafikförbindelser är möjligt.

Utarbetande av sysselsättningsplan

I 2 a kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms det att en arbetssökande som uteblir från ett möte där en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter den ska utarbetas eller revideras inte har rätt till arbetslöshetsförmåner under de 15 dagar som följer efter uteblivandet från mötet. En tid utan ersättning kan fortgå även efter 15 dagar, om planen inte kan göras upp eller justeras av orsaker som beror på arbetssökanden.

Enligt 2 a kap. 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har en arbetssökande som utan giltig orsak vägrar att utarbeta eller

revidera en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter den eller genom annat förfarande än det som avses i 9 § orsakar att planen inte kan utarbetas eller revideras inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 30 dagar efter vägran.

Arbets- och näringsbyråerna tillämpar olika servicemodeller. Arbets- och näringsbyrån kan kalla in en arbetssökande till arbets- och näringsbyrån för att göra upp eller revidera en sysselsättningsplan eller så kan ärendet skötas per telefon. I ett senare skede av utvecklingen av webbtjänsterna torde det bli möjligt att utarbeta och revidera sysselsättningsplanen på webben.

De ovan nämnda bestämmelserna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa om utarbetande och revidering av planen leder till att, såvida arbets- och näringsbyrån inte når den arbetssökande till exempel per telefon för att göra upp eller revidera planen, den arbetssökande kan åläggas en tid utan ersättning på minst 30 dagar i enlighet med 2 a kap. 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om arbets- och näringsbyrån inte når den arbetssökande kan detta snarare jämföras med att den arbetssökande uteblir från ett möte på arbets- och näringsbyrån i syfte att utarbeta eller revidera planen än med att den arbetssökande vägrar att utarbeta eller justera planen. Därför ska tid utan ersättning inte fastställas utgående från förfarandet vid vägran, utan utifrån ett förfarande som kan jämföras med att den arbetssökande uteblir från ett möte.

Återkrav av resebidrag

Arbetsmarknadsstöd kan i form av resebidrag beviljas den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd och som tar emot heltidsarbete som varar i minst två månader utanför sin pendlingsregion och för vilken mottagandet av arbetet medför betydande kostnader. Resebidrag kan betalas för högst fyra månader efter det att anställningsförhållandet inleddes. Arbets- och näringsbyrån avgör från fall till fall om personen till följd av att han eller hon tar emot ett arbete har sådana avsevärda kostnader som med beaktande av personens ekonomiska förhållanden kan utgöra ett hinder för att ta emot arbetet.

Folkpensionsanstalten återkräver resebidrag om mottagaren har sagt upp sig eller genom eget förfarande orsakar att anställningsförhållandet upphör innan det har fortgått i sex månader och återkravet inte kan anses orimligt. I praktiken återkrävs resebidrag om arbets- och näringsbyrån efter att anställningsförhållandet avslutades har förelagt en tid utan ersättning eller skyldighet att vara i arbete.

Om arbets- och näringsbyrån har ansett att det har funnits en giltig i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd orsak att avsluta anställningsförhållandet, återkräver Folkpensionsanstalten inte resebidrag även om anställningsförhållandet har avslutats inom sex månader efter att det inleddes. Om anställningsförhållandet avslutas efter mer än sex månader återkrävs inte resebidraget och orsaken till att anställningsförhållandet har upphört har heller ingen betydelse för resebidraget.

Bestämmelsen om sex månader i fråga om återkrav av resebidrag överensstämde ursprungligen med minimikravet för anställningsförhållandet, som också var sex månader och som var en förutsättning för att resebidrag skulle beviljas. När minimilängden för anställningsförhållanden i augusti 2006 förkortades till två månader, ändrades inte bestämmelsen om återkrav.

Den ursprungliga avsikten med resebidrag och med beaktande av bestämmelserna vore det ändamålsenligt att bidraget inte krävdes tillbaka om anställningsförhållandet varade minst två månader, det vill säga den tid som förutsätts av ett anställningsförhållande för att bidrag ska kunna beviljas.

Frånvaro från sysselsättningsfrämjande service

Arbetssökandes enskilda frånvaro från sysselsättningsfrämjande service följs inte upp i arbetskraftsutbildningen eller under tiden för frivilliga studier i enlighet med 6 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och 22–24 § i lagen om främjande av integration. Detta beror på att studierna till det sätt de organiseras på kan vara sådana att de inte förutsätter att den studerande fortgående är närvarande vid läroanstalten.

När det gäller annan sysselsättningsfrämjande service avses med frånvaro sådana dagar då servicen ordnas och på vilka den arbetssökande borde ha deltagit i servicen men inte har deltagit. Frånvarodagar är till exempel inte sådana dagar under vilka service inte ordnas (om service t.ex. ordnas från måndag till onsdag är torsdag och fredag inte frånvarodagar) och söckenhelger. Om en arbetssökande deltar i servicen under en del av dagen är det inte fråga om en frånvarodag.

Om den arbetssökande har en godtagbar orsak till frånvaron, betalas utgående från medverkan i den sysselsättningsfrämjande servicen arbetslöshetsförmån ut även för tiden för frånvaro. Grunden för utbetalningen av förmånen är betydelsefull när den arbetssökande inte har rätt till en förmån som betalas ut på grundval av arbetslöshet. Om det inte finns en giltig orsak för frånvaron betalas inte arbetslöshetsförmån ut varken på grundval av deltagande i servicen under frånvaron eller på grundval av arbetslöshet. Enligt 10 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa är de godtagbara orsakerna till frånvaro arbetsoförmåga, ett under 10-årigt barns sjukdom (för högst fyra arbetsdagar per gång) och en anställningsintervju eller något annat jämförbart skäl som anknyter till sysselsättning.

Eftersom deltagandet i servicen inte medför kostnader för den arbetssökande under frånvarodagarna, betalas inte kostnadsersättning för frånvarodagar, oberoende av orsaken till frånvaron.

Den arbetssökande kan anmäla sin frånvaro till arbets- och näringsbyrån eller den som betalar ut arbetslöshetsförmånen. I den situation som nämndes sist begär den som betalar ut arbetslöshetsförmånen ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om hur frånvaron påverkar rätten att få förmånen av arbets- och näringsbyrån. Om den arbetssökande uppger att frånvaron har berott på egen sjukdom eller sjukdom hos ett barn under 10 år, begär den som betalar ut arbetslöshetsförmånen inte ett arbetskraftspolitiskt utlåtande. Dessutom kan den som ordnar servicen anmäla frånvaron till arbets- och näringsbyrån.

Om en arbetssökande anmäler frånvaron direkt till arbets- och näringsbyrån kan det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges utan sär-

skilt skriftligt hörande. Ett skriftligt hörande kan vara nödvändigt om orsaken till frånvaron är oklar. Om informationen om frånvaron kommer från den som betalar ut förmånen eller den som anordnar servicen, är det vanligtvis nödvändigt att höra den arbetssökande och det ska reserveras skälig tid för hörandet.

Från och med början av 2013 har det varit möjligt att anteckna orsaken till frånvaron i serviceanordnarens anmälan om frånvaro och den arbetssökande har med sin underteckning kunnat bekräfta anmälan. Då hör arbets- och näringsbyrån inte kunden särskilt, utan det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges utgående från uppgiften som antecknats på blanketten. Om orsaken till frånvaron inte har antecknats eller den arbetssökande inte har bekräftat anmälan, hör arbets- och näringsbyrån den arbetssökande innan det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges.

Arbets- och näringsbyrån ger antingen ett bindande arbetskraftspolitiskt utlåtande eller ett informativt utlåtande. Ett informativt utlåtande ges när arbets- och näringsbyrån får veta att den arbetssökande har varit frånvarande från servicen på grund av egen sjukdom eller sjukdom hos ett barn under 10 år. Den som betalar ut arbetslöshetsförmånen har sedan början av 2013 avgjort hur den arbetssökandes frånvaro på grund av egen sjukdom eller sjukdom hos ett barn påverkar förmånen.

Den arbetssökande kan på ovan beskrivet sätt anmäla sin frånvaro endast till arbets- och näringsbyrån, till den som betalar ut förmånen eller till den som anordnar servicen, eller till alla tre instanserna eller till två av dem. Eftersom arbets- och näringsbyråerna inte kan veta om den arbetssökande också har anmält frånvaron till den som betalar ut förmånen ger byrån ett informativt arbetskraftspolitiskt utlåtande när den underrättas om en frånvaro som beror på sjukdom.

Arbets- och näringsbyråerna upplever uppföljningen av frånvaron som arbetsdryg. I uppföljningen ingår även mycket överlappande arbete mellan arbets- och näringsbyråerna och dem som betalar ut arbetslöshetsförmån. Uppföljningen kan förenklas genom att uppföljningen överförs till den som betalar ut arbetslöshetsförmånen.

Arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån

När arbets- och näringsbyrån har beslutat att en arbetssökandes frivilliga studier kan stödas med arbetslöshetsförmån så som avses i 6 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ska utbildningsproducenten ge den studerande ett intyg om antagning till utbildningen och den arbetssökande ska visa upp intyget för arbets- och näringsbyrån. Bestämmelser om detta finns i 6 kap. 8 och 9 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice som också tillämpas på frivilliga studier i enlighet med 22–24 § i lagen om främjande av integritet. Dessutom föreskrivs det i paragraferna i den nämnda lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice att utbildningsproducenten ska ge den studerande ett särskilt intyg om inledande av studierna och den arbetssökande ska visa upp intyget för arbets- och näringsbyrån.

När den arbetssökande har visat upp intyget om inledande av studier för arbets- och näringsbyrån, ger arbets- och näringsbyrån ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om stödjan- de av studierna till den som betalar ut arbetslöshetsförmånen. Arbets- och näringsbyrån har emellertid vanligtvis tillräckligt med uppgifter om den arbetssökandes studier utan intyg om inledande av studier. Med begäran om intyget säkerställs tidpunkten för inledande av studierna och att den arbetssökande har inlett studierna.

Den praktiska betydelse som intyget om inledande av studier har är ringa. Tidpunkten för inledande av studierna kan fastställas på basis av den övriga utredning som arbets- och näringsbyrån har och vid behov på basis av den arbetssökandes egen anmälan. När det gäller inledande av studier kan det igen betraktas som tillräckligt att den arbetssökande ansöker om arbetslöshetsförmån för stödjan- de av studierna.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Arbets- och näringsbyråns uppgifter

Det centrala målet för propositionen är en minskning av arbets- och näringsbyråns upp-

gifter i anknytning till verkställigheten av systemet för utkomstskydd. I detta syfte ska utredningen av hinder för att vara på arbetsmarknaden och frånvaron från sysselsättningsfrämjande service samt föreläggande av väntetid för arbetsmarknadsstöd överföras på dem som betalar ut arbetslöshetsförmåner. Dessutom ska arbets- och näringsbyråns uppgifter i anknytning till verkställigheten av systemet med utkomststöd minskas genom att arbetsmarknadsstödet som betalas ut som integrationsstöd slopas.

Bestämmelserna om arbete i företag, sysselsättning i eget arbete och avslutande av studier ska ändras så att den arbetssökande inte behöver visa fram intyg eller utredningar för arbets- och näringsbyrån, utan att det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges på basis av uppgifter som den arbetssökande själv har lämnat. Arbets- och näringsbyrån ska emellertid fortfarande ha rätt att vid behov begära intyg. Syftet med ändringen är att göra det enklare att ge arbetskraftspolitiska utlåtanden.

Slopande av intyg som krävs av den arbetssökande är förenat med risken för att den arbetssökande uppsåtligt eller av misstag ger arbets- och näringsbyrån felaktiga uppgifter. Man kan försöka minska risken genom att särskilt i webbtjänsterna ställa den arbetssökande tillräckligt tydliga och entydiga frågor och påminna om att lämnande av oriktiga uppgifter är en straffbar gärning som kan leda till att den arbetslöshetsförmån som ogrundat betalats ut återkrävs och att den arbetssökande utesluts ur arbetslöshetskassan.

Risken för att den arbetssökande ofrivilligt ger arbets- och näringsbyrån oriktiga uppgifter och en därpå följande ogrundad utbetalning av arbetslöshetsförmån anknyter särskilt till avslutandet av studierna. Detta beror på att den arbetssökande kan uppfatta att han eller hon har slutat studera eller att studierna är avslutade trots att studierna inte har avslutats så som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Stödjan- de av arbetssökandes studier med arbetslöshetsförmån förutsätter inte att intyg om inledande av studier visas upp för arbets- och näringsbyrån. Syftet med ändringen är att förenkla processen i anslutning till stöd-

jande av studierna och minskar till denna del arbets- och näringsbyråns uppgifter.

Arbetsmarknadsstöd som betalas ut som integrationsstöd

Arbetsmarknadsstödet som betalas som integrationsstöd ska slopas. Ändringen påverkar inte förutsättningarna för att få arbetsmarknadsstöd för invandrare eller arbetsmarknadsstödet belopp. Det är endast fråga om att arbetsmarknadsstödet för invandrare inte ändras till en förmån med namnet integrationsstöd.

Invandrare kan förutom arbetsmarknadsstöd även få arbetslöshetsdagpenning som stöd för studierna. Detta uppmuntrar till arbete redan under studietiden.

Familjedagvårdares och arbetslediga personers rätt till arbetslöshetsförmån

Familjedagvårdare har rätt till arbetslöshetsdagpenning på grundval av en orsak som kan jämföras med permittering när arbetet och lönebetalningen har avbrutits fullständigt på grund av att familjedagvårdaren inte har barn i dagvård av orsaker som inte beror på familjedagvårdaren själv medan anställningsförhållandet i övrigt fortsätter.

För arbetsledighet eller annan motsvarande ledighet som personen själv ansökt om kan på grundval av en orsak som kan jämföras med permittering betalas arbetslöshetsförmån, om personen har för avsikt att arbeta i ett annat arbete under tiden för ledigheten, men blir arbetslös eller permitteras från arbetet och inte kan återgå till sitt tidigare arbete mitt i ledigheten.

Syftet med ändringarna är att göra det möjligt att betala arbetslöshetsförmån i nämnda fall oberoende av anställningsförhållandets giltighet eftersom personen egentligen måste betraktas som arbetslös.

Hinder för att vara på arbetsmarknaden

Den som betalar ut arbetslöshetsförmån avgör hur hindren för att vara på arbetsmark-

naden inverkar på den arbetssökandes rätt att få arbetslöshetsförmån. Beslutet fattas utgående från objektivt fastställda omständigheter i den arbetssökandes ansökan om arbetslöshetsförmån utan bedömning av om den omständighet som den arbetssökande uppger även faktiskt är ett hinder för att vara på arbetsmarknaden, med andra ord till exempel för att ta emot ett arbete och delta i sysselsättningsfrämjande service. En sådan bedömning är en ny uppgift för den som betalar ut arbetslöshetsförmån och kan komma att förutsätta att tilläggsutredningar hämtas in av den arbetssökande. Detta fördröjer å sin sida handläggningen av förmånsansökan.

Väntetiden för arbetsmarknadsstöd

Folkpensionsanstalten ska förelägga väntetiden för arbetsmarknadsstöd.

En ung person som har förlorat rätten till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet till följd av att han eller hon inte har ansökt om utbildning och vars rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet återfås under den sysselsättningsfrämjande servicen föreläggs väntetid först efter avslutad service. Ändringen uppmuntrar unga att delta i service.

Väntetid föreläggs inte en arbetssökande som till exempel på grund av handikapp har fått särskilda undervisnings- eller elevvårdstjänster och som har genomgått studier i enlighet med en för den arbetssökande utarbetad plan om ordnande av individuell undervisning. Ändringen förbättrar likabehandlingen av handikappade i jämförelse med övriga arbetssökande.

När väntetidens längd bestäms beaktas tid i arbetet och företagsverksamhet som räknas in i det arbetsvillkor som utgör förutsättning för den arbetssökandes arbetslöshetsdagpenning. För den arbetssökandes del minskar ändringen antalet utredningar om tid i arbete och företagsverksamhet som ska lämnas till myndigheterna. För Folkpensionsanstaltens del är en genomgående beräkning av väntetidens längd med arbetet och företagsverksamheten som räknas in i arbetsvillkoret administrativt den enklaste lösningen.

Underlåtelse att inleda studier och arbetslöshetsförmån som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Det föreslås inga ändringar i skyldigheten för en ung person under 25 år som saknar utbildning som ger yrkesfärdigheter att söka till en utbildning som leder till en examen som ger yrkesfärdigheter eller till gymnasiestudier på heltid. För att få arbetslöshetsförmån ska den unga fortsättningsvis endast söka till utbildning som inleds på hösten.

Om den unga till exempel i den gemensamma antagningen på hösten har sökt till en utbildning som börjar på våren, fått en studieplats och tagit emot den, ska han eller hon med avvikelse från vad som gäller nu inleda studierna, såvida han eller hon inte har en i 2 kap. 15 § i lagen om utkomtskydd för arbetslösa avsedd giltig orsak att skjuta upp inledandet av studierna. Genom ändringen styrs unga till att börja studera i stället för att bli arbetslösa.

Genom att ändra lagen om utkomtskydd för arbetslösa uppmuntras unga att delta i sysselsättningsfrämjande service så att rätten till arbetslöshetsförmån upphör under tiden för servicen, trots att den unga har låtit bli att söka till en utbildning som inleds på hösten.

Utvidgning av skyldigheten att ta emot arbete

För att få arbetslöshetsförmån är den arbetssökande skyldig att ta emot erbjudet arbete även utanför pendlingsregionen, om hans eller hennes dagliga arbetsresa i genomsnitt är högst tre timmar per dag. Om arbetet var deltidsarbete är tidsgränsen två timmar. Syftet med ändringen är att förkorta arbetslöshetsperioderna genom att i all högre grad hänvisa arbetslösa till en mer omfattande geografisk rörlighet än nu. Samtidigt förbättras tillgången på arbetskraft. För att hänvisningen ska ha effekt förutsätts att arbets- och näringsbyråerna erbjuder de arbetssökande arbete i ett geografiskt mera omfattande område än nu.

Eftersom alla arbetssökande inte har tillgång till bil, förutsätts till denna del enbart att den arbetssökande för att få arbetslöshetsförmån använder kollektiva trafikmedel för arbetsresor utanför pendlingsregionen.

En ändring av lagen om utkomtskydd för arbetslösa på det sätt som föreslås styr arbetslösa till att prova på arbete som erbjuds på ett skäligt avstånd, trots att arbetsplatsen ligger utanför pendlingsregionen. Om det visar sig att det av någon anledning inte är möjligt att arbeta har personen i början av anställningsförhållandet på grundval av den nuvarande 2 a kap. 3 § i lagen om utkomtskydd för arbetslösa möjlighet att utan att förlora arbetslöshetsförmånen säga upp ett arbete som han eller hon har tagit emot utanför pendlingsregionen.

Utarbetande av sysselsättningsplan

För att arbets- och näringsbyråernas handlingsmodell inte ska inverka på likabehandlingen av arbetssökande ska 2 a kap. 9 § i lagen om utkomtskydd för arbetslösa ändras så att man förutom att beakta att den arbetssökande uteblir från mötet där sysselsättningsplanen utarbetas eller revideras även att arbetssökanden inte kan nås. I praktiken innebär detta att den arbetssökande föreläggs en tid utan ersättning på minst 15 dagar i stället för den nuvarande tiden utan ersättning på minst 30 dagar, om arbets- och näringsbyrån inte når arbetssökanden per telefon vid den överenskomna tidpunkten för att utarbeta planen och den arbetssökande inte utan dröjsmål ringer upp arbets- och näringsbyrån.

Återkrav av resebidrag

Resebidrag ska principiellt återkrävas, om personen säger upp sig från arbetet eller genom sitt förfarande bidrar till att anställningsförhållandet upphör inom två månader från det att det inleddes i stället för inom sex månader som nu är fallet.

Frånvaro från sysselsättningsfrämjande service

Arbets- och näringsbyrån ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande endast till följd av att den sysselsättningsfrämjande servicen inleds eller upphör. Arbets- och näringsbyrån ger inte arbetskraftspolitiska utlåtanden om frånvaron, utan den arbetssökande anmäler själv i

samband med förmånsansökan sin frånvaro till den som betalar ut arbetslöshetsförmånen. Ändringen frigör arbets- och näringsbyråns resurser för annan kundbetjäning.

Anmälan av frånvaro till den som betalar ut arbetslöshetsförmånen sker i regel i förmånsansökan. Arbetslöshetsförmån kan enligt arbetslöshetskassans eller Folkpensionsanstaltens prövning betalas på basis av dessa uppgifter.

Ändringen kan leda till att arbetslöshetsförmån på basis av medverkan i sysselsättningsfrämjande service betalas ut utan grund, om den som ansöker om arbetslöshetsförmån inte anmäler sin medverkan sanningsenligt. Därför ska även den som anordnar sysselsättningsfrämjande service anmäla den arbetssökandes frånvaron till den som betalar ut förmånen. I praktiken kan anmälan om frånvaro av den som anordnar servicen komma efter att arbetslöshetsförmånen redan har betalats ut på basis av den sökandes uppgifter. I en sådan situation används uppgifterna av den som anordnar service för att kontrollera riktigheten av de uppgifter som den sökande har uppgett.

Serviceanordnaren anmäler enskilda frånvarodagar till den som betalar ut arbetslöshetsförmånen och på motsvarande sätt som nu längre frånvaroperioder även till arbets- och näringsbyrån för att servicen ska brytas. Samma korta frånvaroperiod ska således principiellt inte anmälas både till den som betalar ut arbetslöshetsförmånen och till arbets- och näringsbyrån. Serviceanordnarens skyldighet att anmäla frånvaron ska beroende på formen av service till exempel åläggas i upphandlingsavtalet eller för enskilda arbetssökandes del i avtalet om servicen.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Statens utgifter för utkomstskyddet för arbetslösa ökas till följd av de ändringar som berör väntetiden för arbetsmarknadsstöd, den arbetslöshetsförmån som betalas ut för tiden för sysselsättningsfrämjande service för unga som saknar utbildning och återkraven av re-

sebidrag. Ändringarna ökar statens utgifter endast i liten utsträckning.

Utgifterna för utkomst vid arbetslöshet minskas genom ändringen i anslutning till hinder för att vara på arbetsmarknaden och skyldigheten för unga som saknar utbildning att inleda studierna på vårterminen.

Det är främst ändringar i anslutning till arbetsfördelningen mellan arbets- och näringsbyråerna och dem som betalar ut arbetslöshetsförmåner samt till skyldigheten att ta emot arbete och inleda studierna som påverkar den offentliga ekonomins hållbarhet.

Arbets- och näringsbyråns uppgifter

Överföringen av arbets- och näringsbyråns uppgifter i anslutning till verkställigheten av systemet för utkomstskydd för arbetslösa på arbetslöshetskassorna och Folkpensionsanstalten inverkar inte på utgifterna för utkomstskydd för arbetslösa. Vilka effekter ändringarna i anslutning till bestämmelserna innehållsmässigt har bedöms nedan.

Minskningen av arbets- och näringsbyråns uppgifter i samband med utkomstskyddet för arbetslösa tillsammans med utvecklingen av byråernas webbtjänster tillåter att sakkunnigarbetet vid byråerna riktas in på tjänsterna för arbetssökande som behöver personlig betjäning för att sysselsättas. Detta kan inverka på den offentliga ekonomins hållbarhet när arbetslöshetsperioderna blir kortare.

Överföringen av uppgifterna från arbets- och näringsbyråerna på dem som betalar ut arbetslöshetsförmånerna kan medföra ett behov av att ändra datasystemen hos dem som betalar ut arbetslöshetsförmåner. Ändringarna torde emellertid vara sedvanliga ändringar som beror på att lagstiftningen ändras.

Arbetsmarknadsstöd som betalas ut som integrationsstöd

SlopanDET av arbetsmarknadsstöd som betalas ut i form av integrationsstöd inverkar inte på utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa, eftersom beloppet av arbetslöshetsförmånen som ska betalas ut till den som integreras och förutsättningarna för utbetalningen inte ändras.

Betalningen av arbetslöshetsdagpenning för tiden för frivilliga studier som stöds genom arbetslöshetsförmån i enlighet med lagen om främjande av integration uppmuntrar invandrare att arbeta redan under studietiden. Detta kan ha en förkortande inverkan på arbetslöshetsperioderna efter utbildningen. Dessutom kan invandrare som har fyllt 25 år och som studerar på heltid redan nu ha en möjlighet att i enlighet med kap. 6 i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice studera med stöd av arbetslöshetsdagpenning. Om dessa personer började studierna på det sätt som avses i lagen om främjande av integration i stället för i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, skulle de få lika mycket i arbetslöshetsförmån som nu. Av nämnda anledningar bedöms ändringen inte medföra nämnvärda kostnader.

Familjedagvårdares och arbetslediga personers rätt till arbetslöshetsförmåner

Enligt en utredning (Kommunala familjedagvårdare; Utredning om antal, arbetstider och löner i maj 2013) uppgick antalet familjedagvårdare som i maj 2013 arbetade (eller hade arbetat) i sitt eget hem som familjedagvårdare och som inte får lön till totalt 271. Enligt bedömning av Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena drabbas cirka 50 familjedagvårdare årligen av utkomstsvårigheter till följd av att arbetet och lönebetalningen avbryts.

Kostnaderna som uppstår av att familjedagvårdarna får arbetslöshetsförmån är låga. Eftersom det inte ingår statsandelar i arbetslöshetsförmånen som betalas ut på grundval av orsak som kan jämföras med permittering, torde det vara fråga om en kostnad som nästan helt orsakas arbetslöshetsförsäkringsfonden och arbetslöshetskassorna.

Familjedagvård är ur kommunernas perspektiv ett kostnadseffektivt sätt att ordna barnomsorg särskilt på grund av att kommunerna inte själva behöver bygga eller reservera lokaler för daghem. Genom att eliminera missförhållanden i familjedagvårdarnas socialskydd är det möjligt att inverka på branschens attraktivitet och en fortsättning av omsorgsformen.

Det finns inte uppgifter att tillgå om antalet arbeten som tas emot under arbets- och motsvarande ledigheter. Förmodligen skulle siffran emellertid vara mycket låg, och den föreslagna ändringen innebär därför inte nämnvärda kostnader. Utbetalning av arbetslöshetsförmån under ovan angivna förutsättningar torde leda till att behovet bland dem som blir arbetslösa eller permitteras att få utkomststöd försvinner.

Hinder för att vara på arbetsmarknaden

Prövningen stryks i bestämmelsen om hinder för att vara på arbetsmarknaden. Detta kan minska utgifterna för utkomst för arbetslösa, men förmodligen kommer effekten att vara mycket liten. I princip omfattas en arbetssökande redan nu av något annat förmånssystem under den tid som han eller hon är hindrad att vara på arbetsmarknaden.

Avslutande av arbete i företag och sysselsättning i eget arbete

Att utredningarna som förutsätts av företagare som jämföras med löntagare och av arbetssökande som sysselsätts i eget arbete slopas inverkar inte på utgifterna för utkomstskydd för arbetslösa, eftersom förutsättningarna för arbetslöshetsförmån inte ändras.

Ändringarna påverkar inte heller företagens administrativa börda. Det har till exempel förutsatts att en företagare som jämföras med löntagare ska visa upp uppdragsavtalet, det vill säga att den handling som behövs inte är uppgjord för att uppfylla kraven för att få arbetslöshetsförmån utan är en annan handling som gäller företagsverksamheten.

På motsvarande sätt har det vid sidan om den eventuella egna utredningen av personer som sysselsätter sig i eget arbete förutsatts handlingar som redan har gjorts upp för andra ändamål.

Väntetiden för arbetsmarknadsstöd

I motsats till vad som krävs nu ska väntetid inte föreläggas personer som har fått särskilda undervisnings- och elevvårdstjänster och som har avlagt studierna i enlighet med en för personen uppgjord individuell plan för

hur studierna ska ordnas. Antalet personer som har avlagt sådan utbildning och som har anmält sig som arbetslös kan inte fastställas. Antalet är förmodligen mycket lågt.

De ekonomiska effekterna av att ändra förutsättningarna som gäller den arbets sökande på arbetsmarknaden i anslutning till föreläggande av väntetid och väntetidens varaktighet kan inte beräknas i euro, eftersom det inte finns tillgång till nödvändiga statistikuppgifter. Om en löntagares tid i ett arbete som har utförts för mer än 28 månader sedan i regel lämnas obeaktad i väntetidens längd, minskar det emellertid kostnaderna jämfört med nuläget, medan beaktandet av arbetssökandens senaste tid i arbetet under en granskningsperiod som är fyra månader längre än den nuvarande ökar kostnaderna.

Om väntetid föreläggs en ung person som saknar utbildning från och med att den sysselsättningsfrämjande servicen har upphört ökar utgifterna för utkomstskydd för arbetslösa. Alternativet är emellertid att den unga avbryter servicen efter att ha förlorat sin rätt till arbetsmarknadsstöd, varvid den nytta som åsyftades för en senare sysselsättning eller ansökan till utbildning kan gå förlorad. Om deltagandet i sysselsättningsfrämjande service hjälper den unga att hitta en studie- eller arbetsplats minskar utgifterna för utkomstskydd för arbetslösa. Av nämnda orsaker bedöms ändringen öka utgifterna för utkomstskydd för arbetslösa endast lite.

I lagen om utkomstskydd för arbetslösa finns det inte längre bestämmelser om hur väntetiden löper med undantag för när det gäller heltidsstudier och påföljderna för arbetskraftspolitiskt klandervärt förfarande. Detta inverkar förmodligen nästan inte alls på utgifterna för utkomstskydd för arbetslösa, eftersom väntetiden föreläggs på nytt när arbetssökandets giltighetstid går ut och sådan tid utanför arbetsmarknaden som personen inte har fått arbetslöshetsförmån för minskas från den nya väntetiden.

Underlåtelse att inleda studier och arbetslöshetsförmån som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

När en ung person under 25 år som saknar examen som ger yrkesfärdighet inte deltar i

studierna som börjar på våren, kan han eller hon om de övriga förutsättningar uppfylls ha rätt till arbetslöshetsförmån fram till att följande hösttermin börjar, det vill säga i ungefär åtta månader.

En ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa så att även studier som börjar på vårterminen ska inledas, minskar utgifterna för utkomstskydd för arbetslösa med uppskattningsvis cirka 6 000 euro per person. Eurobeloppet är mindre om den unga föreläggs en väntetid för arbetsmarknadsstöd. Antalet sådana unga personer som har ansökt om studieplats som inleds på vårterminen och fått den, men inte har inlett studierna, finns inte att tillgå.

När unga hänvisas att med stöd av systemet med utkomstskydd för arbetslösa genast inleda sina studier efter att ha fått en studieplats torde påskynda utexamineringen med en termin, det vill säga cirka fem månader. Detta kan inverka på tiden i arbetet men med beaktande av att de personer som avses här förmodligen inte är särskilt många, förblir effekten liten.

Förlusten av arbetslöshetsförmånen till följd av att den unga inte har sökt till en utbildning först från och med att den sysselsättningsfrämjande servicen upphör, ökar i liten utsträckning statens utgifter för utkomstskydd för arbetslösa. Dessutom får arbetslöshetsförsäkringsfonden och arbetslöshetskassorna små kostnader för förmånernas förhöjningsdelar under tiden för den sysselsättningsfrämjande servicen.

Ändringen torde minska avbrotten i samband med den sysselsättningsfrämjande servicen, varvid målen som ställs upp för servicen lättare kan uppnås. Detta kan återspeglas som förkortade arbetslöshetsperioder för de unga. Dessutom medför serviceavbrotten administrativt arbete, som minskade i enlighet med ändringen.

Utvidgning av skyldigheten att ta emot arbete

Arbets- och näringsbyråns arbetsrutiner ändrades i slutet av 2013 i enlighet med riktlinjerna i regeringens strukturpolitiska program så att antalet arbetserbjudanden ökade jämfört med tidigare. Under januari-april 2014 gavs sammanlagt cirka 105 000 erbjuda

danden om arbete, medan motsvarande siffra under motsvarande tidsperiod 2013 låg vid cirka 55 000 arbetserbjudanden. I den arbetsökandes hemkommun lämnades under januari-april 2014 cirka 65 000 arbetserbjudanden (januari–april 2013 cirka 35 000), på övriga orter inom samma närings-, trafik- och miljöcentrals område cirka 30 000 (2013 var siffran cirka 15 000) och i övriga landet cirka 10 000 (2013: 5 000).

Största delen av arbetserbjudandena som lämnats i arbetsökandes hemkommun och på andra orter inom samma närings-, trafik- och miljöcentrals verksamhetsområde är förmodligen sådana där arbetsplatsen ligger i den arbetsökandes pendlingsregion. Därför berör en geografisk utvidgning av skyldigheten att ta emot arbete som utgör förutsättningen för att få arbetslöshetsförmån inte dessa arbetssökande som har fått ett arbetserbjudande.

På basis av antalet arbetserbjudanden under januari-april 2014 torde det under hela 2014 lämnas uppskattningsvis cirka 40 000 arbetserbjudanden där arbetsplatsen är belägen utanför den arbetsökandes hemkommun och samma närings-, trafik- och miljöcentrals område. Detta är cirka 10 procent av alla arbetserbjudanden. Om det finns goda trafikförbindelser på området är dessa arbetserbjudanden sådana att de kan förplikta de arbetsökande som förutsättning för att få arbetslöshetsförmån. Av de arbetssökande som har fått arbetserbjudande är en del emellertid inte arbetslösa och ändringen i anslutning till förutsättningarna för att få arbetslöshetsförmån gäller därför inte dem. Av de arbetslösa arbetssökandena söker emellertid en del arbetet som erbjuds och är redo att ta emot arbetsplatsen oberoende av om detta handlingsätt är nödvändigt för att få arbetslöshetsförmån.

Arbets- och näringsbyrån ska redan i nuläget erbjuda den arbetsökande sådana arbeten som är lämpliga för honom eller henne oberoende av om den arbetsökande är skyldig att ta emot arbetet som förutsättning för att få arbetslöshetsförmån. Det är inte möjligt att klarlägga hur många arbetssökande som får arbetslöshetsförmån och som har fått arbetserbjudande utanför sin egen pendlingsregion som söker arbetet i fråga och hur många som vägrar att ta emot det på grund av att vägran

att ta emot arbete numera inte inverkar på rätten att få arbetslöshetsförmån.

På betydelsen av bestämmelsen om skyldigheten att ta emot arbete inverkar särskilt antalet arbetslösa och antalet öppna arbetsplatser samt arbetsrutinerna som gäller arbets- och näringsbyråernas arbetserbjudanden. Ändringen av förutsättningarna för att få arbetslöshetsförmån inverkar inte på arbets- och näringsbyråernas rutiner för uppgörande av arbetserbjudanden.

Utgående från vad som sägs ovan om den minskande effekt som ändringen av skyldigheten att ta emot arbete har på utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa uppskattas vara liten.

Återkrav av resebidrag

Folkpensionsanstalten fattade 2013 sammanlagt 734 beslut om resebidrag. Antalet beslut som gällde återkrav var 36. Beloppet som skulle återkrävas uppgick i sin helhet till cirka 31 000 euro, men efter att återkraven jämkats och man avstod från eventuell in drivning uppgick beloppet som återkrävdes till cirka 23 000 euro.

Avslutandet av anställningsförhållanden som ger upphov till återkrav av resebidrag kan i princip ske i vilket skede som helst under anställningsförhållandenas första sex månader. En ändring av bestämmelsen om återkrav av resebidrag ökar utgifterna för arbetsmarknadsstöd i endast mycket liten utsträckning.

Frånvaro från sysselsättningsfrämjande service

Av de sysselsättningsfrämjande serviceformerna avgörs frånvarons inverkan på den arbetslöses rätt att få arbetslöshetsförmån av den som betalar ut arbetslöshetsförmånen i stället för av arbets- och näringsbyrån. Ändringen inverkar inte på utgifterna för utkomstskydd för arbetslösa, eftersom förutsättningarna för att få arbetslöshetsförmån inte ändras.

Ändringen inverkar inte heller på den administrativa bördan för de arbetsgivare som

ordnar sysselsättningsfrämjande service, kommunerna och tredje sektorns aktörer, eftersom de numera ska anmäla arbetssökandenas frånvaro för arbets- och näringsbyrån. Efter ändringen görs motsvarande anmälningar till dem som betalar ut arbetslöshetsförmånen.

Arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån

Slopandet av intyg om inledande av studier som den arbetssökande inleder frivilligt och som stöds med arbetslöshetsförmån inverkar inte på utgifterna för utkomstskydd för arbetslösa, eftersom förutsättningarna för att få arbetslöshetsförmån förblir oförändrade.

År 2013 inledde cirka 26 000 arbetssökande frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån. I siffran ingår både de som inlett sina studier i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och de som inlett sina studier enligt lagen om främjande av integration. Arbetsmängden i anslutning till utbildningsproducenternas administrativa uppgifter och därigenom de administrativa kostnaderna minskar när de inte längre behöver utfärda intyg om inledande av studier till de studerande. Det är inte möjligt att uppskatta hur mycket kostnaderna minskar.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Ändringarna som gäller utredningarna om hinder för att vara på arbetsmarknaden och frånvaron från sysselsättningsfrämjande service minskar arbets- och näringsbyråernas uppgifter, men ökar arbetslöshetskassornas och Folkpensionsanstaltens uppgifter. Folkpensionsanstaltens uppgifter ökar dessutom till följd av att föreläggning av väntetider för arbetsmarknadsstöd som numera hör till arbets- och näringsbyråerna överförs på Folkpensionsanstalten.

Arbets- och näringsbyråerna gav 2013 cirka 6 700 arbetskraftspolitiska utlåtanden om hinder för att vara på arbetsmarknaden som hindrade utbetalningen av arbetslöshetsförmån, cirka 18 700 utlåtanden om väntetider för arbetsmarknadsstöd och cirka 124 000 ut-

låtanden om frånvaro från sysselsättningsfrämjande service. Om arbetsmarknadsstöd som betalas som integrationsstöd gavs cirka 13 400 arbetskraftspolitiska utlåtanden av meddelandekaraktär. Det är inte möjligt att utreda för hur många arbetssökande arbets- och näringsbyrån utredde hinder för att vara på arbetsmarknaden eller föreläggande av väntetid, utan att det behövdes ett arbetskraftspolitiskt utlåtande.

Arbets- och näringsbyråernas arbetsmängd minskar, eftersom byråerna inte längre ger arbetskraftspolitiska utlåtanden i dessa situationer. Dessutom blir arbets- och näringsbyråernas arbetsrutiner enklare, när det är möjligt att i princip ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om rätten till arbetslöshetsförmån för företagare som jämföras med löntagare, personer som sysselsätts i eget arbete och arbetssökande som avslutar sina studier utgående från de uppgifter som den sökande ger.

Det finns inte tillgång till statistikuppgifter om antalet företagare som jämföras med löntagare, men 2013 gavs det cirka 1 000 arbetskraftspolitiska utlåtanden om heltidssysselsättning i eget arbete. Antalet personer som hade avslutat sina studier vid yrkesinriktade eller allmänbildande läroinrättningar och blivit arbetslösa var 2013 cirka 37 000. Det finns inte motsvarande statistikuppgifter att tillgå för högskolornas del.

De ovan nämnda ändringarna är sådana att den arbetstid som frigörs särskilt vid arbets- och näringsbyråerna inriktas på de tjänstemän som har hand om grundläggande uppgifter inom kundbetjäningen. Resurserna som frigörs genom ändringarna utnyttjas för uppgifter som går ut på att erbjuda offentliga arbetskrafts- och företagsservice.

De som betalar ut arbetslöshetsförmån avgör hur hindren för att vara på arbetsmarknaden inverkar på den arbetssökandes rätt att få arbetslöshetsförmån utgående från de uppgifter som den sökande uppger i sin förmånsansökan. Detta ökar inte arbetsmängden avsevärt jämfört med att den sökande i nuläget ges ett beslut som baserar sig på det arbetskraftspolitiska utlåtandet. Förenklingen av bestämmelsen som gäller hinder för att vara på arbetsmarknaden minskar utredningsarbetet som tillämpningen av bestämmelsen leder till jämfört med nuläget.

Folkpensionsanstalten ger numera arbets-sökanden ett beslut som baserar sig på arbets- och näringsbyråns arbetskraftspolitiska utlåtande om väntetiden. Folkpensionsanstaltens uppgifter ökar till den del som den också avgör förutsättningarna för föreläggande av väntetid. Denna inverkan kan minskas genom att uppgifterna som samlats in för uppföljning av det arbetsvillkor som är förutsättning för Folkpensionsanstaltens arbetslöshetsdagpenning så långt som möjligt utnyttjas vid tillämpningen av bestämmelsen om väntetid.

När systemet om utkomstskydd för arbetslösa granskas som helhet minskar den sammanräknade tid som föreläggandet av väntetid för arbetsmarknadsstöd medför för de olika aktörerna bland annat till följd av ändringarna när det gäller beräkningen av väntetidens längd.

Slopandet av arbetskraftspolitiska utlåtanden som gäller frånvaro från sysselsättningsfrämjande service och överföringen av utredningen av orsaken till frånvaron på dem som betalar ut arbetslöshetsförmån ökar uppgifterna för dem som betalar ut arbetslöshetsförmån, särskilt Folkpensionsanstalten. Ökningen av arbetsmängden är emellertid inte direkt jämförbar med de tidigare nämnda 124 000 arbetskraftspolitiska utlåtandena som gavs, eftersom en del av utlåtandena är arbets- och näringsbyråns anmälningar om sådan frånvaro vars inverkan på rätten till utkomstskydd för arbetslösa den som betalar ut arbetslöshetsförmån redan i nuläget avgör själv.

Om den som ansöker om arbetslöshetsförmån inte anger dagarna för medverkan sanningsenligt när han eller hon ansöker om arbetslöshetsförmån, kan ändringen som gäller uppföljningen av frånvaron leda till en ogrundad utbetalning av arbetslöshetsförmånen på basis av medverkan i servicen. Detta medför arbete i anknytning till återkravet av förmånen för dem som betalar ut arbetslöshetsförmån och arbete för att undanröja beslut som eventuellt vunnit laga kraft för besvärnämnden för utkomstskyddsärenden. År 2012 lämnade Folkpensionsanstalten cirka 370 ansökningar om undanröjande av beslut till besvärnämnden för utkomstskyddsärenden där orsaken var frånvaro från sysselsättningsfrämjande service.

Folkpensionsanstaltens arbetsmängd minskar när den inte längre beslutar om omvandling av arbetsmarknadsstöd till arbetsmarknadsstöd som utbetalas som integrationsstöd eller om omvandling av arbetsmarknadsstöd som utbetalas som integrationsstöd till arbetsmarknadsstöd.

4.3 Samhälleliga konsekvenser

Arbetslöshetsförmån som betalas ut till familjedagvårdare och personer som är på arbets- eller motsvarande ledighet som de har ansökt om själva förbättrar medborgarnas i grundlagen tryggade rätt till socialskydd. Personerna är de facto arbetslösa och tryggnad av deras utkomst genom arbetslöshetsförmån förbättrar likabehandlingen av dem jämfört med övriga arbetslösa.

Arbetslöshetsförmånen som betalas ut till familjedagvårdarna inriktas särskilt på kvinnor, eftersom nästan alla familjedagvårdare är kvinnor. Man känner inte situationer inom andra branscher som motsvarar familjedagvårdarnas tider utan lön. Betalningen av arbetslöshetsförmån till familjedagvårdarna på det sätt som föreslås förbättrar jämställdheten mellan kvinnor och män, eftersom arbetstagens förmodligen permitteras inom andra branscher och då kan han eller hon få arbetslöshetsförmån på grundval av denna motivering.

Slopandet av begäran om intyg som krävs när uppdragsförhållandet för en företagare som jämföras med löntagare upphör och när sysselsättning i eget arbete upphör kan leda till ogrundade ansökningar om arbetslöshetsförmån. Förmånen kan betalas ut utan grund om den arbetssökande uppger oriktiga uppgifter för arbets- och näringsbyrån, eftersom uppgifterna inte kontrolleras enligt reglerna. Med beaktande av det tämligen låga antalet företagare som jämföras med löntagare och personer som sysselsätter sig i eget arbete samt riskerna som följer om man ertappas torde ändringarna knappast leda till nämnvärda problem.

Ändringen av väntetiden för arbetsmarknadsstöd förbättrar likabehandlingen av dem

som på grund av skada eller sjukdom endast avlägger en del av en yrkesexamen.

Genom att ändra tiderna utan ersättning i anknytning till utarbetandet eller revideringen av sysselsättningsplanen eller en ersättande plan förbättras likabehandlingen av arbetssökande. Efter ändringen följer för liknande arbetskraftspolitiskt klandervärda förfaranden lika långa tider utan ersättning oberoende av om sysselsättningsplanerna utarbetas konkret vid arbets- och näringsbyrån eller till exempel telefonledes i samband med ärendehantering.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet. I beredningen har hörts social- och hälsovårdsministeriet, Tjänstemannacentralorganisationen STTK, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, Akava, Finlands Näringsliv EK och Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL.

5.1 Beredningskedan och beredningsmaterial

Arbets- och näringsbyråernas uppgifter

Delegationen för programmet Strukturomvandling och arbetsmarknadens funktion som arbets- och näringsministeriet tillsatte beslutade den 12 oktober 2011 att analyseringen och utvecklingen av servicemarknaden utgör ett tyngdpunktsområde i programmet. För att avgränsa bedömningen av servicestrukturen genomfördes en förhandsutredning i form av intervjuer med olika viktiga arbetspolitiska aktörer inom olika förvaltningsområden och i arbetsmarknadsorganisationerna. Av förhandsutredningen framgick utvecklingsteman som man önskade att bedömningen skulle omfatta. I projektplanen för bedömningen av servicestrukturen i arbetspolitiken infördes att arbetsfördelningen mellan arbets- och näringsbyrån och dem som betalar ut arbetslöshetsförmån samt förfarandena i anslutning till skötseln av uppgifter som gäller utkomst-

skyddet för arbetslösa ska utredas i bedömningen.

Arbets- och näringsministeriet tillsatte den 6 maj 2013 en arbetsgrupp med uppgift att bedöma arbetsfördelningen mellan arbets- och näringsbyråerna och dem som betalar ut arbetslöshetsförmån och möjligheterna att låta upp uppgifterna i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa som hör till arbets- och näringsbyråerna. Arbetsgruppen hade som uppgift att lägga fram förslag om hur arbets- och näringsbyråernas uppgifter i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa och arbetslöshetsförmånerna kan minskas. I arbetsgruppen var arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Folkpensionsanstalten, Arbetslöshetskassornas Samorganisation, Tjänstemannaorganisationen STTK, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, Akava och Finlands Näringsliv EK representerade.

Arbetsgruppen avslutade sitt arbete den 28 februari 2014. Förslagen i den här propositionen som bland annat anknyter till arbetsfördelningen mellan arbets- och näringsbyråerna och dem som betalar ut arbetslöshetsförmån baserar sig på arbetsgruppens förslag. Arbetsgruppens rapport har inte publicerats.

Arbetsökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån

Bestämmelserna i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice om arbetsökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån trädde i kraft i början av 2010. Arbets- och näringsministeriet har beställt TK-Eval och Vuxen- och kompletteringsutbildningstjänsterna AIKOPA vid universitetet i Kajanaland att genomföra en utredning om hur stödjande av studierna fungerar och om genomslagskraften. Utredningen torde bli färdig hösten 2013.

Ändringen som föreslås i bestämmelserna om stödjande av studierna i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice baserar sig på en rekommendation i utredningen. Utredningen (ANM-rapporter 37/2013, på finska) är tillgänglig på webbadressen www.tem.fi/sv.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Det har begärts remissyttranden om propositionen av närings-, trafik- och miljöcentralerna som för utlåtandena har begärt kommentarer av arbets- och näringsbyråerna inom sitt område.

Dessutom har remissyttranden begärts av social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, Finansinspektionen, arbetslöshetsförsäkringsfonden, Folkpensionsanstalten, Arbetsförsäkringsfonden Arbetslöshetskassornas Samorganisation, Tjänstemannacentralorganisationen STTK, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, Akava, Finlands Näringsliv EK, Finlands Kommunförbund, Kommunala arbetsmarknadsverket, Finlands Företagare, Finlands Arbetslösas Samarbetsorganisation TVY, Finlands Studentkårers Förbund FSF, Finlands Studentkårers Förbund – SAMOK och Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI.

Instanserna som gav remissyttranden understödde i huvudsak de föreslagna ändringarna och ansåg att de förtydligar arbetsfördelningen mellan arbets- och näringsbyråerna och dem som betalar ut arbetslöshetsförmån och att de minskar arbets- och näringsbyråernas uppgifter i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa. En ändring av arbets- och när-

ingsbyråernas arbetsrutiner så att arbetskraftspolitiska utlåtanden i princip ges utgående från de uppgifter som den arbetssökande lämnar kan emellertid enligt uppfattningen hos ett flertal av dem som gav remissyttranden leda till ogrundad betalning av arbetslöshetsförmån. Frågan har behandlats närmare under punkten Målsättning och de viktigaste förslagen i denna proposition.

Remissyttrandena och en sammanfattning över dem finns tillgängliga på webbadressen www.tem.fi/ajankohtaista/vireilla/lainsaadantohankkeet/lainsaadantohankehaku.

6 Samband med andra propositioner

I riksdagsbehandlingen av propositionen ska det beaktas att regeringen överlämnat en proposition (RP 100/2014 rd) till riksdagen i vilken det föreslås att 44 och 46 § i lagen om främjande av integration ändras. Det föreslås att det till 46 § i lagen om främjande av integration tas in ett omnämnande av utkomstödet enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomststöd (Ålands författningssamling 1998/66). Omnämmandet ska även fogas till den föreslagna 46 § i lagen om främjande av integration i denna proposition.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om utkomstskydd för arbetslösa

1 kap. Allmänna bestämmelser

2 §. Förmåner. Man slopar betalningen av arbetslöshetsstöd som integrationsstöd. Invandrare får under integrationstiden antingen arbetsmarknadsstöd eller arbetslöshetsdagpenning under samma förutsättningar som andra arbetssökande.

5 §. Definitioner. Enligt definitionen av en arbetslös arbetssökande i paragrafens 1 mom. 14 punkt och i 2 kap. 1 § har familjedagvårdare när de övriga förutsättningarna uppfylls rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av en orsak som kan jämföras med permittering, trots att han eller hon har ett gällande anställningsförhållande på heltid. Förutsättning är att familjedagvårdaren inte har hänvisats barn för vård och han eller hon därför inte får lön. Dessutom ska avbrottet i arbetet och lönebetalningen bero på andra orsaker än sådana som beror på familjedagvårdaren. Typiska sådana situationer är till exempel skolornas ferier då föräldrarna själva har hand om sina barn.

Familjedagvårdare har inte rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av en orsak som kan jämföras med permittering till exempel då antalet hänvisade barn har minskat.

Familjedagvårdare har inte heller rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av en orsak som kan jämföras med permittering så han eller hon flyttar till en annan ort och det inte är möjligt att hänvisa familjedagvårdaren barn för vård, eftersom avbrottet i arbetet och lönebetalningen beror på familjedagvårdaren.

2 kap. Allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner

1 §. Arbetslös arbetssökande. I paragrafens 2 mom. föreskrivs det att arbets- och annan motsvarande ledighet som personen anhållit

om själv under vissa förutsättningar kan betraktas som orsak jämförbar med permittering och på grundval av detta kan arbetslöshetsförmån betalas ut. Förutsättningen är att personen hade för avsikt att under ledigheten arbeta i ett annat heltidsarbete, men att personen har blivit arbetslös utan eget förvållande. Genom att förutsätta annat arbete än det som personen blir arbetslös eller permitterad från förhindras att personen frivilligt blir arbetslös med arbetslöshetsförmån genom att ansöka om arbets- eller motsvarande ledighet.

3 §. Hinder för att vara på arbetsmarknaden. Bestämmelsen upphävs. Bestämmelser om hinder för att vara på arbetsmarknaden finns i 3 kap. 1 §.

5 §. Företagsverksamhet och eget arbete. En tidigare sysselsättning på heltid i företagsverksamhet förhindrar inte arbetslöshetsförmån, om personen har en tillräcklig annan arbetshistoria ur företagsverksamhet eller sysselsättning i eget arbete. Paragrafens 4 mom. preciseras till denna del så att det motsvarar den etablerade tillämpningspraxis som avses i bestämmelsen.

6 §. Upphörande med arbete i företag. 9 §. Upphörande med eget arbete. 11 §. Upphörande med heltidsstudier. Paragrafen ändras så att det inte förutsätts att utredningar om arbete i företag, sysselsättning i eget arbete eller avslutande av studier visas för arbets- och näringsbyrån för erhållande av arbetslöshetsförmån. Paragraferna ska inte heller förmedla ett sådant intryck. Ändringarna ska gälla endast skyldigheten att visa utredningar och de ska inte påverka de övriga förutsättningarna för att få arbetslöshetsförmån.

Arbets- och näringsbyrån fattar beslut om arbete i företag, sysselsättning i eget arbete och avslutande av heltidsstudier utgående från de uppgifter som den arbetssökande lämnar, men byrån ska fortfarande ha möjlighet att vid behov begära övriga utredningar på grundval av 11 kap. 2 §. Ändringen innebär inte att den som betalar ut arbetslöshetsförmån ska bli skyldig att kontrollera det arbetskraftspolitiska utlåtandets riktighet.

12 §. *Väntetiden för arbetsmarknadsstöd.* Paragrafen upphävs. Bestämmelser om väntetid för arbetsmarknadsstöd ingår i 7 kap. 2 §.

13 §. *Rätt till arbetslöshetsförmån för unga personer som saknar utbildning som ger yrkesfärdigheter.* Det är fortfarande frivilligt att söka till utbildning som inleds på vårterminen, men om den unga får en studieplats på våren och tar emot den ska han eller hon inleda studierna. Om en ung person låter bli att inleda studierna och han eller hon inte har en giltig orsak för sitt förfarande, förlorar den unga sin rätt till arbetslöshetsförmån som betalas ut på grundval av arbetslöshet. Rätten till arbetslöshetsförmån upphör den dagen då den unga skulle ha inlett studierna.

Paragrafens 2 mom. 3 punkt motsvarar i övrigt den nuvarande 3 mom. och dess tillämpningspraxis, men i bestämmelsen anges att arbetslöshetsförmånen kan gå förlorad också om studierna avbryts utomlands.

Enligt 3 mom. i paragrafen förlorar en ung person utan utbildning inte sin rätt till arbetslöshetsförmån på grund av att han eller hon har låtit bli att söka till en utbildning från början av höstterminen, om han eller hon då höstterminen börjar deltar i sysselsättningsfrämjande service. Påföljden för försummelse att söka till en utbildning föreläggs att börja från och med att den sysselsättningsfrämjande servicen slutar. Medverkan i servicen från den tidpunkt när höstterminen inleds till den tidpunkt när påföljden inleds beaktas inte i beräkningen av när den ungas rätt till arbetslöshetsförmån som betalas ut på grundval av arbetslöshet återfås så som avses i 16 § 1 mom.

15 §. *Giltig orsak att låta bli att söka en studieplats eller att avbryta studierna.* **16 §.** *Återfående av rätten till utkomstskydd för arbetslösa i fråga om unga personer som saknar utbildning.* I paragrafen görs ändringar av teknisk natur till följd av ändringen av 13 §.

2 a kap. **Förfarande som är arbetskraftpolitiskt klandervärt**

6 §. *Vägran att ta emot arbete inom pendlingsregionen.* De nuvarande 2–4 mom. upphävs.

Bestämmelser om giltig orsak att vägra ta emot arbete som erbjuds utanför pendlingsregionen ingår i den nya 6 a §. Rubriken till paragrafen ändras enligt förslaget så att den överensstämmer med 1 mom.

6 a §. *Vägran att ta emot arbete utanför pendlingsregionen.* Paragrafens 1 mom. är till sitt innehåll ny. Förutsättning för att få arbetslöshetsförmån är att den arbetssökande är skyldig att ta emot arbete som erbjuds utanför pendlingsregionen, om den dagliga arbetsresan i heltidsarbete sammanlagt varar högst tre timmar. Om arbetet var deltidsarbete är tidsgränsen två timmar.

Vid tillämpningen av 1 mom. i paragrafen beaktas endast möjligheten att anlita kollektiva trafikmedel för arbetsresan, trots att den arbetssökande har tillgång till egen bil. Om det inte är möjligt att ta sig till arbetet med kollektiva trafikmedel har den arbetssökande giltig orsak att vägra ta emot arbete som erbjuds utanför pendlingsregionen, om inte något annat bestäms i 2 mom. Transport som arbetsgivaren ordnar till arbetsplatsen jämställs i bestämmelsen med kollektiva trafikmedel.

I restiden inräknas även anslutningstrafik både på den arbetssökandes bostadsort och på orten där arbetsplatsen ligger. I anslutningstrafiken förutsätts att den arbetssökande vid behov går till fots ett skäligen avstånd, men vid tillämpningen av 1 mom. förutsätts inte användning av bil. Till övriga delar bedöms tiden som går åt arbetsresan utanför pendlingsregionen på samma sätt som tiden beräknas som nu ingår i arbetsresan inom pendlingsregionen.

I 1 mom. i paragrafen finns bestämmelser om giltiga orsaker för att vägra ta emot arbete endast på grundval av tiden som går åt till arbetsresan. Den arbetssökande kan även hänvisa till andra orsaker att vägra ta emot arbete enligt 2 a kap. I 2 a kap. 5 § till exempel finns bestämmelser om inkomstjämförelsen som gäller deltidsarbete.

I 2–4 mom. i paragrafen bestäms det i huvudsak, motsvarande de nuvarande 6 § 2–4 mom., om giltiga orsaker att vägra ta emot arbete som erbjuds utanför pendlingsregionen. I praktiken innebär 2–4 mom. att trots att en arbetssökande inte kan färdas till arbetet med kollektiva trafikmedel inom de tids-

gränser som det bestäms om i 1 mom. ska den arbetssökande ta emot arbetet, om han eller hon inte kan hänvisa till de omständigheter som nämns i 2 mom.

När det gäller arbetsplatser som erbjuds utanför den arbetssökandes pendlingsregion område utreder arbets- och näringsbyrån inte längre om det finns tillgängliga arbetssökande inom vilkas pendlingsregion den erbjudna arbetsplatsen ligger. Arbets- och näringsbyrån strävar alltid efter att erbjuda den arbetssökande lämpliga arbeten, således kan den här bestämmelsen betraktas som onödig.

Arbetssökandes språkkunskaper beaktas inte heller längre i bedömningen om den arbetssökande har giltig orsak att vägra ta emot ett arbete som erbjuds utanför pendlingsregionen. Bedömningen av språkkunskaperna som behövs i arbetet hör till arbetsgivaren. Den arbetssökande förlorar inte rätten till arbetslöshetsförmån på grund av att arbetsgivaren inte anser arbetstagarens språkkunskaper vara tillräckliga och därför inte anställer den arbetssökande.

9 §. Uteblivande från ett möte där en sysselsättningsplan utarbetas. De arbetssökande kallas inte alltid till arbets- och näringsbyrån för att utarbeta eller revidera sysselsättningsplanen eller en ersättande plan. Planen kan också utarbetas eller revideras till exempel per telefon eller via en fjärrförbindelse med bild. Till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. i vilket det bestäms om föreläggande av en tid utan ersättning på minst 15 dagar, om arbets- och näringsbyrån inte når den arbetssökande för utarbetande eller revidering av planen.

Förutsättning för tillämpningen av 3 mom. är att arbets- och näringsbyrån på förhand har meddelat den arbetssökande när den kommer att kontakta den arbetssökande för att utarbeta och revidera planen. Det räcker att tidpunkten meddelas med en dags exakthet. Den arbetssökande ska antingen vara anträffbar eller omedelbart ringa upp arbets- och näringsbyrån.

14 §. Upprepade förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda. I paragrafens 4 mom. görs en teknisk ändring till följd av ändringen av 2 kap. 13 §.

3 kap. **Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner**

1 §. Allmänna begränsningar. Paragrafens nya 3 mom. innehåller bestämmelser om hinder för att vara på arbetsmarknaden. Vid tillämpningen av bestämmelsen bedöms inte om de omständigheter som nämns i 3 mom. faktiskt hindrar den arbetssökande att ta emot arbetet. Till övriga delar motsvarar 3 mom. innehållsmässigt det nuvarande 2 kap. 3 §.

Paragrafens rubrik ändras så att den bättre motsvarar bestämmelsens innehåll efter att det nya 3 mom. har fogats till.

7 kap. **Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd**

2 §. Väntetiden för arbetsmarknadsstöd. Väntetiden börjar på motsvarande sätt som i nuläget från och med att den arbetssökande registrerar sig som arbetslös arbetssökande, tiden utan ersättning upphör eller arbetsvillkoret uppfylls.

Om den arbetssökande är en heldagsstuderande, börjar väntetiden när studierna avslutas. Eftersom väntetid numera inte löper under heldagsstudier, inverkar ändringen inte på väntetidens längd.

Om en ung person som saknar utbildning återfår sin rätt till arbetslöshetsförmån som betalas på grundval av arbetslöshet så som avses i 2 kap. 16 § 1 mom. medan sysselsättningsfrämjande service pågår, föreläggs väntetiden numera att börja medan servicen fortsätter, varvid den inte hindrar utbetalningen av arbetslöshetsförmån. Enligt paragrafens 1 mom. 5 punkt börjar väntetiden efter avslutad service. Då kan arbetslöshetsförmån betalas ut när de övriga förutsättningarna uppfylls fram till att servicen avslutas.

Väntetid föreläggs inte om den arbetssökande ansöker om arbetsmarknadsstöd efter att ha fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden. Bestämmelser om detta ingår i 2 mom. 2 punkten. Numera har väntetid inte förelagts, om den arbetssökande har uppfyllt det arbetsvillkor som är förutsättning för att få arbetslöshetsdagpenning i enlighet med den aktuella lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Ändringen innebär en aning striktare förutsättningar för att få arbetsmarknads-

stöd, men den arbetssökandes senare tid i arbetet har ändå beaktats.

Bland annat handikappade personer kan sakna förutsättningar för att avlägga hela examina som ger yrkesfärdighet. En handikappad person kan emellertid avlägga till exempel delar av en examen. I sådana situationer kan studier som den handikappade personen har avlagt betraktas som jämförbara med andra arbetssökandes examina och den som avlagt studier i enlighet med en individuell plan för hur undervisningen ska ordnas föreläggs av den här anledningen inte väntetid i enlighet med 2 mom. 3 punkten.

Av väntetidens standardlängd på 21 veckor kan sådan tid i arbetet och tid för företagsverksamhet dras av som faktiskt kan räknas in i arbetsvillkoret för den arbetssökande arbetslöshetsdagpenning. Eftersom granskningsperioden för en löntagares arbetsvillkor är 28 månader och en för en företagares arbetsvillkor 48 månader kan arbete dras av väntetiden under något lindrigare förutsättningar än i nuläge. Från väntetiden kan numera avdras tid på arbetsmarknaden för 24 månader.

Från väntetiden kan också dras av bland annat tid under vilken den arbetssökande har fått arbetslöshetsförmån. I praktiken innebär detta att tidigare ställning som arbetssökande eller tid som den arbetssökande har deltagit i sysselsättningsfrämjande service kan dras av väntetiden, om den arbetssökande inte har fått arbetslöshetsförmån.

Väntetiden upphör att löpa i de situationer som nämns i 4 mom., till exempel när en arbetssökande förlorar sin rätt till arbetslöshetsförmån på grund av ett arbetskraftspolitiskt klandervärdt förfarande. Trots att väntetiden fortsätter att löpa oberoende av vad som senare händer, förläggs den arbetssökande med en ny väntetid som motsvarar den nuvarande till exempel när jobsökningen upphör att gälla och personen har anmält sig på nytt som arbetssökande.

10 §. Självrisktid. Hänvisningen i paragrafens 2 mom. 4 punkt till väntetiden för arbetsmarknadsstöd ändras, eftersom bestämmelsen om väntetid flyttas från 2 kap. till 7 kap.

10 kap. **Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service**

2 §. Berättigade till arbetslöshetsförmåner.
4 §. Avvikande tillämpning av denna lag under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Det görs ändringar av teknisk natur i paragraferna. Ändringarna beror på att bestämmelsen om väntetid för arbetsmarknadsstöd flyttas från 2 kap. till 7 kap.

11 kap. **Bestämmelser om verkställighet**

2 §. Skyldighet att lämna uppgifter. Den arbetssökande ska anmäla hinder för att vara på arbetsmarknaden till den som betalar ut arbetslöshetsförmånen. Bestämmelser om skyldigheten ingår i paragrafens 4 mom. i den nya 19 punkten. Numera är en arbetssökande skyldig att på basis av 3 mom. i paragrafen uppge motsvarande uppgifter för arbets- och näringsbyrån eller för arbets- och näringsförvaltningens kundbetjäningssentral. Denna skyldighet upphör på basis av ändringarna som föreslås i 11 kap. 4 § om arbetskraftspolitiska utlåtanden.

4 §. Arbetskraftspolitiskt utlåtande. Arbets- och näringsbyrån ger inte längre arbetskraftspolitiska utlåtanden om hinder för att vara på arbetsmarknaden, väntetiden för arbetsmarknadsstöd eller för frånvaro från sysselsättningsfrämjande service. Besluten fattas av den som betalar ut arbetslöshetsförmån. Ändringar som gäller detta görs i paragrafens 1 mom. 4 punkten och i 2 mom. 1 punkten.

Arbets- och näringsbyråns kundbetjäningssentral kan ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om avbrytande av studier som stöds med arbetslöshetsförmån som avses i 6 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service och 22 - 24 § i lagen om främjande av integration till exempel på grund av inledande av arbete eller familjeledighet. Dessutom kan kundbetjäningen vid behov ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om den arbetssökandes rätt till arbetslöshetsförmån under tiden för avbrottet.

Ett tillfälligt avbrott av stödet för studierna på grundval av den arbetssökandes anmälan

anknyter inte till arbetskraftspolitisk prövning. När stödet avbryts är det inte fråga om till exempel samma sak som när stödet upphör på grund av att den arbetsökandes studier inte har framskridit på det sätt som krävs.

12 §. Återkrav av resebidrag. Paragrafens 1 mom. ändras så att resebidrag principiellt återkrävs, om personen säger upp sig från sitt arbete eller genom sitt eget förfarande orsakar att anställningsförhållandet upphör inom två månader från det att anställningsförhållandet inleddes i stället för inom sex månader som i nuläge.

13 kap. **Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter**

1 §. Rätt att erhålla uppgifter. Till paragrafens 1 mom. fogas en ny punkt 4 utgående från vilken den som betalar ut arbetslöshetsförmån har rätt att få uppgifter av den som ordnar den sysselsättningsfrämjande servicen. Bestämmelsen är relevant, eftersom arbets- och näringsbyrån inte längre ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande när den arbetsökande har varit frånvarande från den sysselsättningsfrämjande servicen och utredningen av frågan hör till den som betalar ut arbetslöshetsförmån. Arbets- och näringsbyrån har numera en motsvarande rätt att få uppgifter som det bestäms om i 12 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service.

I kraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

Enligt 2 mom. i övergångsbestämmelsen fattar arbets- och näringsbyrån eller arbets- och näringsförvaltningens kundbetjäningcentral beslut i ärenden som gäller en arbetsökandes rätt till arbetslöshetsförmån under tiden för hinder att vara på arbetsmarknaden, om hindret har börjat senast den 31 december 2014. Bestämmelser om väntetiden ingår i 3 mom. i övergångsbestämmelsen.

Enligt 4 mom. i övergångsbestämmelsen förlorar en ung person som saknar utbildning rätten till arbetslöshetsförmån om han eller hon har låtit bli att inleda andra än studier som inleds på hösten endast när förfarandet har skett efter att lagen trädde i kraft. I praktiken ska alla unga som har en studieplats i

en utbildning som ger yrkesfärdigheter och som leder till examen eller som bedriver heltdidsstudier vid ett gymnasium inleda studierna på vårterminen 2015. Om den unga inte inleder studierna och det inte finns en giltig orsak för förfarandet, förlorar han eller hon sin rätt till arbetslöshetsförmån som betalas på grundval av arbetslöshet.

Oberoende av när det arbetskraftspolitiska utlåtandet i ärendet ges tillämpas på en arbetsökandes vägran att ta emot ett arbete 2 a kap. 6 § som gäller när lagen träder i kraft, om vägran har skett senast den 31 december 2014. Bestämmelser om detta ingår i 6 mom. i övergångsbestämmelsen. Om en arbetsökande inte är anträffbar för arbets- och näringsbyrån för att göra upp sysselsättningsplanen eller en ersättande plan innan lagen träder i kraft, bedöms hans eller hennes förfarande enligt 7 mom. på grundval av 2 a kap. 10 §.

Enligt 9 mom. i övergångsbestämmelsen utreder arbets- och näringsbyrån på motsvarande sätt som nu den arbetsökandes frånvaro från sysselsättningsfrämjande service och ger arbetskraftspolitiska utlåtanden om arbetslöshetsförmån som ska betalas under tiden för frånvaron, om servicen har börjat senast den 31 december 2014. Om servicen ordnas i perioder är det den första dagen i den första perioden som är avgörande.

På återkravet av resebidraget tillämpas enligt 10 mom. i övergångsbestämmelsen de bestämmelser som gäller när lagen träder i kraft, om anställningsförhållandet har inletts senast den 31 december 2014.

5 mom. och 8 mom. i övergångsbestämmelsen är till sin natur tekniska.

1.2 **Lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service**

4 kap. **Information och rådgivning, sakkunnigbedömningar, vägledning för yrkesval och karriär samt träning och prövning**

9 §. Avtal om arbetsprövning. För att den som betalar ut arbetslöshetsförmån ska få kännedom om frånvaro i anslutning till arbetsprövning ska arbets- och näringsbyrån

föra in ett villkor i avtalet om arbetsträning som går ut på att den som ordnar arbetsprövning ska anmäla frånvaron till betalaren och slå fast tidsfrister för lämnande av information. Arbets- och näringsbyrån kan låta villkor om arbetsprövningen ingå i avtalet med stöd av paragrafens nuvarande 3 mom.

Den som ordnar arbetsprövning behöver uppgifter om till vilken betalare av arbetslöshetsförmån han eller hon ska anmäla arbets sökandens frånvaro. Bestämmelser om införandet av den här uppgiften i avtalet om arbetsprövning finns i 1 mom. den nya 7 punkten.

6 kap. **Arbets sökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån**

8 §. Den arbets sökandes skyldighet att informera. **9 §.** Utbildningsproducentens skyldighet att informera. Utbildningsproducenten är inte längre skyldig att ge de studerande särskilda intyg om inledande av studierna och en arbets sökande är inte skyldig att visa ett intyg för arbets- och näringsbyrån. Arbets- och näringsbyrån ger den som betalar arbetslöshetsförmånen ett arbetskraftspolitiskt utlåtande, intyg om antagning till utbildningen som utbildningsproducenten har gett och på basis av de uppgifter som den arbets sökande uppger.

Ändringen inverkar inte på utbildningsproducentens eventuella skyldighet att ge intyg med stöd av annan lagstiftning.

1.3 **Lagen om främjande av integration**

17 §. Skyldigheter till följd av integrationsplanen och utarbetandet av den. I paragrafens 4 mom. görs tekniska ändringar till följd av de förmåner som betalas i form av integrationsstöd.

19 §. Utkomst under tiden för integrationsplanen. Det arbetsmarknadsstöd som betalas som integrationsstöd och utkomststödet slopas. Ändringen inverkar inte på en arbetslöshetsförmån som betalas till invandrare eller på förutsättningarna för utkomststöd eller på beloppet, men den förenklar verkställigheten av systemet med arbetslöshets skydd i arbets-

och näringsbyråerna och vid Folkpensionsanstalten.

En invandrare får antingen arbetsmarknadsstöd eller arbetslöshetsdagpenning enligt vad han eller hon med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa har rätt till. Paragrafen motsvarar till denna del nuläget.

22 §. Stöd för frivilliga studier. Invandrades frivilliga studier kan också stödjas med arbetslöshetsdagpenning. I praktiken förbättrar ändringen sådana invandrades ställning som uppfyller det arbetsvillkor som är förutsättning för arbetslöshetsdagpenning under studietiden.

23 §. Allmänna förutsättningar för stöd för frivilliga studier. I 1 mom. i paragrafen görs en teknisk ändring till följd av att 19 § och 22 § har ändrats.

46 §. Ersättning för kommunens integrationsstöd och utkomststöd. **51 §.** Ersättning för kostnader för personer som kommer från det forna Sovjetunionens territorium. Formuleringen i paragraferna preciseras till att motsvara nuläget. Kommunerna har endast fått ersättning för kostnaderna som utkomststödet har orsakat.

82 §. Sökande av ändring. I 3 mom. i paragrafen görs en teknisk ändring till följd av att 19 § har ändrats.

84 §. Försäkringsskyddet för personer som deltar i integrationsfrämjande åtgärder. I 1 mom. i paragrafen görs en ändring till följd av att 22 § ändras. Försäkringsskyddet för en invandrare som studerar frivilligt och som får arbetslöshetsdagpenning motsvarar försäkringsskyddet för en invandrare som får arbetsmarknadsstöd.

2 **Närmare bestämmelser och föreskrifter**

Arbets- och näringsministeriet har med stöd av 11 kap. 4 § 5 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa gett arbets- och näringsministeriets förordning om givande av arbetskraftspolitiskt utlåtande och uppgifter som ska antecknas i utlåtandet (1123/2013). Förordningens 4 § gäller antecknande av uppgifter som behövs vid återkrav av resebidrag i det arbetskraftspolitiska utlåtandet. I 4 § i förordningen beaktas ändringen i

11 kap. 12 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa om återkrav av resebidrag.

I arbets- och näringsministeriets förordning bestäms det dessutom om arbets- och näringsbyråns skyldighet att ge Folkpensionsanstalten uppgifter om den arbets sökandes utbildning för tillämpning av bestämmelsen om väntetid.

3 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

De föreslagna ändringarna anknyter till de grundläggande rättigheter som föreskrivs i 6, 9 och 19 § i grundlagen om jämlikhet, rörelsefrihet och rätt till social trygghet.

Enligt 19 § i grundlagen har alla rätt till oundgänglig försörjning och omsorg. Enligt 2 mom. i bestämmelsen garanteras var och en genom lag rätt att få sin grundläggande försörjning tryggad vid arbetslöshet, sjukdom, arbetsoförmåga och under ålderdomen samt vid barnafödsel och förlust av en försörjare. Enligt grundlagsutskottet ålägger bestämmelsen lagstiftaren skyldighet att garantera var och en som behöver grundläggande utkomstskydd en subjektiv rätt till denna lagfästa trygghet som det allmänna ska ordna (GrUB 25/1994 rd).

En sådan försörjning anknyter till de risksituationer som räknas upp i bestämmelsen i grundlagen och genom lag till de bestämmelser som ges om förutsättningarna för att få försörjning och behovsprövning samt förfarandena. Enligt utskottet är det inte i enlighet med grundlagen att en individ i situationer som nämns i 2 mom. lämnas att vara beroende av skydd som ges i sista hand så som avses i 19 § 1 mom. Grundlagsutskottets etablerade uppfattning är att grundlagen i sig inte hindrar att det ställs villkor för en förmån som tryggar en grundläggande försörjning (bland annat GrUU 46/2002 rd). Dessa villkor kan utgå från att den berörda personen själv aktivt medverkar till åtgärder som i sista hand kan bidra till att han eller hon bevarar sin arbetsförmåga och får arbete.

Enligt 6 § i grundlagen är alla lika inför lagen och ingen får utan godtagbart skäl särbehandlas på grund av kön, ålder, ursprung, språk, religion, övertygelse, åsikt, hälsotillstånd eller handikapp eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person. Enligt grundlagsutskottet etablerade åsikt behövs inte alla personers utkomst vid arbetslöshet tryggas på samma sätt. Eventuella skillnader ska emellertid utgående från grundlagssystemet vara godtagbara. Enligt propositionen har familjedagvårdare rätt till arbetslöshetsförmån i situationer där de inte har barn i vård av skäl som inte beror på familjedagvårdaren. Den föreslagna bestämmelsen gäller endast familjedagvårdare, och deras rätt till arbetslöshetsförmån bestäms på ett annat sätt än andra arbetssökandes.

Grundlagsutskottet har behandlat särbehandlingen av en yrkesgrupp i systemet med arbetslöshetskyddet i samband med regeringens proposition RP 321/2010 rd som gällde ersättningen och skyddsandelar som medlemmar i frivilliga brandkårer får (GrUU 64/2010 rd). Utskottet ansåg att trots att förteckningen över förbjudna diskrimineringsgrunder i 6 § 2 mom. inte är uttömmande är en sådan bestämmelse förbindelse till diskrimineringsförbud tämligen långsökt. Syftet med förslaget är att främja faktisk jämlikhet så att familjedagvårdarna inte blir utanför den grundläggande försörjningen i fall som de inte själva kan påverka. Bestämmelsens syfte är godtagbart och sålunda är särbehandlingen av en viss persongrupp i detta sammanhang inte orimlig.

Grundlagsutskottet har karakteriserat väntetiden för arbetsmarknadsstöd på fem månader som lång (bland annat GrUU 35/2012 rd). Utskottet har också uppmärksammat att väntetiden och den eventuella tiden utan ersättning samt självrisktiden för arbetsmarknadsstöd sammanlagt kan vara över åtta månader. Grundlagsutskottet anser emellertid inte att en så lång tid utan förmåner strider mot grundlagen, när det beaktas att väntetidens syfte är att uppmuntra unga till att söka till yrkesinriktad utbildning (GrUU 46/2002 rd). Det föreslås inga ändringar som berör väntetidens längd.

Väntetid för arbetsmarknadsstöd föreläggs enligt propositionen inte personer som har

avlagt studier enligt en individuell studieplan. Orsaken till att studierna har ordnats enligt en individuell plan kan vara till exempel personens skada, sjukdom eller fördröjd utveckling. Till denna del beaktas likabehandlingen av arbetssökande bättre i bestämmelsen och personerna försätts inte i olika ställning på grund av hälsotillståndet eller handikapp när det gäller förutsättningarna för att få arbetsmarknadsstöd.

I 9 § i grundlagen tryggas rörelsefriheten. Finska medborgare och utlänningar som vistas lagligt i Finland får fritt röra sig i landet och välja sin bostadsort. Enligt propositionen föreläggs arbetssökande principiellt en tid utan ersättning på 60 dagar, om han eller hon vägrar att ta emot erbjudet arbete utanför pendlingsregionen, om arbetsresan vid heltidsarbete med kollektiva trafikmedel är under tre timmar och vid deltidarbete under 2 timmar. En motsvarande bestämmelse gäller redan arbete som erbjuds arbetssökande inom pendlingsregionen. Grundlagsutskottet har ansett att de bestämmelser som gäller pendlingsregionen och arbetsresans varaktighet överensstämmer med likabehandlingen och fri rörlighet (GrUU 11/2010 rd).

I lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms det bland annat om andra arbetskraftspolitiskt giltiga orsaker än arbetsresan att vägra ta emot ett arbete som erbjuds. Den arbetssökande ska till exempel ges rimlig tid för ordnande av barnomsorg.

Arbets- och näringsbyrån erbjuder den arbetssökande arbete som den anser lämpligt både inom och utanför pendlingsregionen. Genom att erbjuda arbete strävar man efter att främja sysselsättningen av den arbetssökande. Arbetsförmedlingen och den arbetssökandes skyldighet att ta emot erbjuder arbete anknyter sålunda även till 18 § 2 mom. i

grundlagen om det allmännas skyldighet att främja sysselsättningen.

Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rätts säkerheten eller andra krav på god förvaltning.

Enligt propositionen överförs behörigheten att besluta om hur hinder för att vara på arbetsmarknaden och frånvaro från sysselsättningsfrämjande service påverkar rätten att få arbetslöshetsförmån och behörigheten att förelägga väntetid för arbetsmarknadsstöd från arbets- och näringsbyrån på dem som betalar ut arbetslöshetsförmån. Överföringen av uppgifter är inte förbunden med arbetskraftspolitisk prövning. Därför är det ändamålsenligt att nämnda förutsättningar för att få arbetslöshetsförmån utreds av dem som betalar ut arbetslöshetsförmån och som kan utnyttja de uppgifter som personen som ansökte om förmånen uppgav i sin ansökan för att avgöra ärendet. Den arbetslösas rättskydd äventyras inte till följd av överföringen, eftersom han eller hon fortfarande får ett beslut som kan överklagas.

De föreslagna ändringarna förbättrar de arbetssökandes rätt till tryggad grundläggande försörjning och likabehandling. Regeringen anser att det i propositionen inte föreslås sådana ändringar som skulle medföra att propositionen inte kan behandlas i sedvanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag**om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 2 § 3 mom., 2 kap. 3 och 12 § samt 2 a kap. 6 § 2 – 4 mom., sådana de lyder, 1 kap. 2 § 3 mom. i lag 1388/2010, 2 kap. 3 och 12 § i lag 1001/2012 samt 2 a kap. 6 § 2 – 4 mom. i lag 288/2012,

ändras 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten, 2 kap. 1 § 2 mom., 5 § 4 mom., 6 § 1 mom. 2 punkten, 9 §, 11 § 1 mom. samt det inledande stycket i 3 mom. och 3 mom. 7 punkten, 13 § 2 och 3 mom., 15 och 16 §, rubriken för 2 a kap. 6 § samt 2 a kap. 14 § 4 mom., rubriken för 3 kap. 1 §, 7 kap. 10 § 2 mom. 4 punkten, 10 kap. 2 § 3 mom. och 4 § 1 mom. samt 11 kap. 2 § 4 mom. 18 punkten, 4 § och 12 § 1 mom. samt 13 kap. 1 § 1 mom.,

sådana de lyder, 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten, 7 kap. 10 § 2 mom. 4 punkten och 13 kap. 1 § 1 mom. i lag 1049/2013, 2 kap. 1 § 2 mom., 5 § 4 mom., 6 § 1 mom. 2 punkten, 9 §, 11 § 1 mom. samt det inledande stycket i 3 mom. och 3 mom. 7 punkten, 13 § 2 och 3 mom., 15 och 16 §, 2 a kap. 14 § 4 mom. samt 10 kap. 2 § 3 mom. och 4 § 1 mom. i lag 1001/2012, rubriken för 2 a kap. 6 § i lag 288/2012, 11 kap. 2 § 4 mom. 18 punkten i lag 918/2012 och 11 kap. 4 § i lagarna 1001/2012 och 1049/2013 samt rubriken för 3 kap. 1 § och 11 kap. 12 § 1 mom. i lag 1188/2009, samt

fogas till 2 a kap. en ny 6 a § och till 2 a kap. 9 §, sådan den lyder i lag 288/2012, ett nytt 3 mom., till 3 kap. 1 §, sådan den lyder i lagarna 1188/2009 och 1049/2013, ett nytt 3 mom., till 7 kap. en ny 2 §, i stället för den 2 § som upphävts genom lag 1388/2010, samt till 11 kap. 2 § 4 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 313/2010 och 918/2012, en ny 19 punkt som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

14) *orsak som jämställs med permittering*
a) att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i första meningen i 2 kap. 12 § 2 mom. i arbetsavtalslagen eller på grund av ett villkor i arbetsavtalet,

b) att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i 43 § i lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003), 6 kap. 63 § i kyrkolagen (1054/1993), 47 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003), 48 § i lagen om försvarsmakten (551/2007), 31 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän (1166/1998), 42 § i lagen om republikens presidents kansli (100/2012) eller i 40 § i statstjänstemannalagen (750/1994); dock inte om orsaken till avbrottet är att en person som står i tjänsteförhållande vägrar att delta i kontroll eller undersökning som gäller hans eller hennes hälsotillstånd eller att lämna uppgifter om sitt hälsotillstånd,

c) att en familjedagvårdares arbete och löneutbetalning avbryts helt och hållet på grund av att hon eller han av orsaker som inte beror på henne eller honom inte har barn i dagvård medan anställningsförhållandet för övrigt fortgår,

2 kap.

Allmänna Arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner

1 §

Arbetslös arbets sökande

Som arbetslös betraktas den som inte står i anställningsförhållande eller är sysselsatt på heltid som företagare eller i eget arbete. Som arbetslös betraktas dessutom en person som avses i 4 kap. 1 och 1 a § och är permitterad på heltid samt en person för vilken utförandet av arbetet och löneutbetalningen har avbrutits av en med permittering jämförbar orsak enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten. Som arbetslös betraktas också den som är arbetsledig och själv har ansökt om ledighet, om

1) han eller hon har tagit emot ett heltidsarbete för den tid som ledigheten varar och avsikten var att arbetet skulle fort gå åtminstone till dess att ledigheten upphör,

2) arbetet enligt punkt 1 upphör och han eller hon inte är orsak till detta på det sätt som avses i 2 a kap. 1 § 1 mom. eller han eller hon permitteras och

3) det inte är möjligt att avbryta arbetsledigheten av orsaker som är oberoende av honom eller henne.

5 §

Företagsverksamhet och eget arbete

Den som har varit sysselsatt på heltid som företagare eller i eget arbete anses fortfarande vara sysselsatt på heltid eller i eget arbete fram till den tidpunkt då

1) hans eller hennes arbete i företaget har upphört eller företagsverksamheten eller det egna arbetet har upphört på det sätt som avses i 6–9 § eller

2) han eller hon på det sätt som avses i 2 mom. genom att var i arbete visar att sysselsättningen som företagare eller i eget arbete inte är ett hinder för att ta emot ett heltidsarbete.

6 §

Upphörande med arbete i företag

Om det inte finns skäl att göra någon annan bedömning, anses en persons arbete i företaget ha upphört, om

2) personen är en med en löntagare jämförbar företagare vars uppdragsförhållande har upphört och inte anses vara sysselsatt på heltid enligt 5 § 1 och 2 mom. i syfte att utföra eventuella andra uppdrag eller

9 §

Upphörande med eget arbete

Den som har varit sysselsatt på heltid i eget arbete anses fortfarande vara sysselsatt fram till den tidpunkt då det på grundval av arbets sökandens redogörelse som kan anses vara tillförlitlig eller annars är uppenbart att verksamheten inte fortsätter.

11 §

Upphörande med heltidsstudier

Studierna för en person som har studerat på heltid betraktas som heltidsstudier tills han eller hon avslutat sina studier.

Om det inte finns orsak att göra någon annan bedömning har en person avslutat sina studier på det sätt som avses i 1 mom., om

7) studierna har varit avbrutna under minst ett år.

13 §

Rätt till arbetslöshetsförmån för unga personer som saknar utbildning som ger yrkesfärdigheter

Om en ung person som saknar utbildning inte har en giltig orsak för detta har han eller hon inte rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet

1) från början av höstterminen om han eller hon

a) låtit bli att söka en studieplats på det sätt som avses i 1 mom.,

b) genom sitt eget förfarande har orsakat att han eller hon inte blir antagen till en sådan studieplats som avses i 1 mom., eller

c) på något annat sätt har vägrat ta emot en sådan studieplats som avses i 1 mom.

2) från och med den tidpunkt då den unga personen låter bli att inleda en sådan utbildning efter grundskolan eller gymnasiet som leder till examen och ger yrkesfärdigheter eller gymnasiestudier som avses i 10 § 2 mom. 2 punkten, om utbildningen och studierna börjar vid en annan tidpunkt än på hösten,

3) från och med den tidpunkt då den unga personen avbryter en utbildning efter grundskolan eller gymnasiet som leder till examen och ger yrkesfärdigheter, gymnasiestudier som avses i 10 § 2 mom. 2 punkten eller motsvarande studier utomlands.

En ung person som saknar utbildning och som har förfarit enligt 2 mom. 1 punkten underpunkt a eller b och vid höstterminens början deltar i sysselsättningsfrämjande service, förlorar med avvikelse från 2 mom. sin rätt till arbetslöshetsförmån när den sysselsättningsfrämjande servicen upphör.

15 §

Giltig orsak att låta bli att söka en studieplats eller att avbryta studierna

De orsaker som avses i 14 § 1 mom. 1-3 och 5 punkten är för en ung person som saknar utbildning giltiga orsaker till ett förfarande enligt 13 § 2 mom. I sådana fall då studi-

erna avbryts förutsätts det dessutom att det inte har varit möjligt att ordna studierna med beaktande av den ungas hälsotillstånd, inlärningssvårigheter och språkkunskaper.

16 §

Återfående av rätten till utkomstskydd för arbetslösa i fråga om unga personer som saknar utbildning

En ung person som saknar utbildning och som på grund av de begränsningar som anges i 13 § 2 mom. eller 14 § 3 mom. har förlorat sin rätt till arbetslöshetsförmån, har rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet, om han eller hon

1) har genomgått en utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter, eller

2) under minst 21 kalenderveckor har handlat på det sätt som avses i 2 a kap. 14 § 2 mom.

På en ung person som saknar utbildning tillämpas inte bestämmelserna i 13 § 2 mom., 14 § 3 mom. och 2 a kap., om han eller hon

1) till följd av begränsningarna i 13 § 2 mom. eller 14 § 3 mom. redan har förlorat sin rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet, och

2) med stöd av 1 mom. inte har återfått sin rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet.

Bestämmelser om rätt till arbetslöshetsförmåner under tiden för sysselsättningsfrämjande service finns i 10 kap.

2 a kap.

Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

6 §

Vägran att ta emot arbete inom pendlingsregionen

6 a §

Vägran att ta emot arbete utanför pendlingsregionen

En person har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet arbete utanför sin pendlingsregion om de dagliga arbetsresorna med kollektiva trafikmedel eller transport som arbetsgivaren ordnar skulle överstiga i genomsnitt tre timmar vid heltidsarbete och i genomsnitt två timmar vid deltidsarbete.

En person har inte giltig orsak att vägra ta emot arbete som erbjuds så som avses i 1 mom., om

1) arbetet är ett varaktigt heltidsarbete som tryggar försörjningen,

2) det på den nya orten finns tillgång till en bostad som är lämplig för personen och hans eller hennes familj och

3) personen inte har en vägande personlig orsak att inte ta emot arbetet.

En bostad anses vara lämplig för personen och hans eller hennes familj om inflyttningen i den inte avsevärt försämrar boendet och om kostnaderna för den inte avsevärt minskar personens disponibla inkomster. Bostaden ska stå till personens och familjens förfogande senast när personen tar emot arbete utanför sitt pendlingsområde, eller omedelbart därefter.

Såsom vägande personlig orsak enligt 2 mom. 3 punkten anses makens arbete eller företagsverksamhet när detta är nödvändigt för familjens försörjning, egna, makens eller barnens studier eller skolgång, om dessa är bundna till orten, vård av en nära släkting eller någon annan närstående, det egna hälsotillståndet eller nära släktingars hälsotillstånd eller någon annan med dessa jämförbar orsak. En anskaffad bostad kan betraktas som en sådan orsak.

9 §

Uteblivande från ett möte där en sysselsättningsplan utarbetas

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. tillämpas också om den arbetssökande inte är anträffbar på det sätt och under den tid som ar-

bets- och näringsbyrån har bestämt för utarbetande eller revidering av sysselsättningsplanen eller av en plan som ersätter den.

14 §

Upprepade förfaranden som är arbetskrafts-politiskt klandervärda

Det som föreskrivs i 1–13 § och 2 kap. 13 § 2 mom. samt 14 § 3 mom. tillämpas inte under tiden för en skyldighet att vara i arbete enligt 1 mom.

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

1 §

Allmänna begränsningar

Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande då han eller hon

- 1) fullgör sin värnplikt eller civiltjänst,
- 2) avtjänar ett fängelsestraff,
- 3) är intagen för vård på sjukhus eller därmed jämförbar anstaltsvård eller
- 4) är förhindrad att befinna sig på arbetsmarknaden av orsaker som kan jämföras med dessa.

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

2 §

Väntetiden för arbetsmarknadsstöd

Arbetsmarknadsstöd betalas efter en väntetid på 21 veckor. Väntetiden börjar

- 1) vid registreringen som arbetslös arbetssökande eller vid en senare tidpunkt då heltidsstudierna avslutas,
- 2) vid utgången av tiden utan ersättning,
- 3) när skyldigheten att vara i arbete fullgörs,

4) vid den tidpunkt då personen återfår sin rätt till arbetslöshetsförmån så som avses i 2 kap. 16 § 1 mom. eller

5) när en sysselsättningsfrämjande service upphör, om personens rätt till arbetslöshetsförmån återfås medan sysselsättningsfrämjande service pågår så som avses i 2 kap 16 § 1 mom.

Väntetid tillämpas inte om

1) personen har genomgått en utbildning efter grundskolan eller gymnasiet som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter,

2) arbetssökandens rätt till arbetsmarknadsstöd börjar omedelbart efter det att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 eller 9 § har uppnåtts, eller

3) en person har fått särskilda undervisnings- eller elevvårdstjänster enligt 20 § i lagen om yrkesutbildning till följd av handikapp, sjukdom, försenad utveckling, störningar i känslolivet eller annan orsak och avlagt studier i enlighet med en för honom eller henne utarbetad individuell plan för hur undervisningen ska ordnas.

Från väntetiden avdras fulla kalenderveckor under vilka personen

1) har varit i arbete som räknas in i arbetsvillkoret,

2) har varit sysselsatt som företagare och arbetet räknas in i arbetsvillkoret eller

3) under de två år som närmast föregår tidpunkten för väntetidens början har fått arbetslöshetsförmån eller under vilken personen inte har fått arbetsmarknadsstöd till följd av behovsprövning enligt 6 eller 7 § eller självrisktid enligt 10 §.

Väntetiden löper inte och minskas inte, med avvikelse från 3 mom., med den tid som personen har varit på arbetsmarknaden,

1) under tiden för heltidsstudier eller en ferieperiod i anslutning till studierna eller en ferieperiod mellan olika läroanstalter,

2) under den tid som den arbetssökande har varit på arbetsmarknaden utan ersättning,

3) under tiden för skyldighet att vara i arbete,

4) under den tid då den arbetssökande på grund av begränsningarna i 2 kap.13 § 2 mom. och 14 § 3 mom. inte får arbetslöshetsförmån.

10 §

Självrisktid

Som självriskdagar räknas inte de dagar

4) för vilka personen inte är berättigad till arbetsmarknadsstöd på grund av väntetiden enligt 2 §.

10 kap

Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

2 §

Berättigade till arbetslöshetsförmåner

Arbetslöshetsförmånen betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, trots att den arbetssökande inte har rätt till förmånen som arbetslös, om det beror på

1) tid utan ersättning,

2) skyldighet att vara i arbete,

3) en begränsning enligt 2 kap. 13 och 14 § i anslutning till yrkesutbildning,

4) självrisktid enligt 5 kap. 13 § eller 7 kap. 10 §,

5) väntetid för arbetsmarknadsstöd enligt 7 kap. 2 § eller

6) behovsprövning enligt 7 kap. 6 och 7 §.

4 §

Avvikande tillämpning av denna lag under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Under tiden för arbetskraftsutbildning och arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån tillämpas inte 2 och 2 a kap., 3 kap. 1 § 3 mom., 7 kap. 2 § eller 6 kap. 8 §.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

2 §

Skyldighet att lämna uppgifter

De förändringar i förmånstagarens omständigheter som avses i 3 mom. och som den som får en arbetslöshetsförmån omedelbart skall meddela den som betalar ut förmånen är

18) de dagar då mottagaren av arbetslöshetsförmån har deltagit i annan sysselsättningsfrämjande service än arbetskraftsutbildning, arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån eller frivilliga studier enligt 22–24 § i lagen om främjande av integration,

19) inledande av värnplikt eller civiltjänst eller avtjänande av fängelsestraff, intagning för vård på sjukhus eller annan därmed jämförbar anstaltsvård samt andra därmed jämförbara omständigheter.

4 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Arbets- och näringsbyrån ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 1 kap. 4 § 3 mom. om

1) de allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningar för att få förmåner som anges i 2 kap., när detta behövs,

2) förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda enligt 2 a kap.,

3) arbetsmarknadsstöd som betalas i form av resebidrag enligt 7 kap. 3 § och 12 § 2 mom.,

4) förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, om vilka föreskrivs i 10 kap. 2 § 2 mom. och 3 mom. 1–3 punkten, samt 5 § 1 och 3 mom.,

5) huruvida sysselsättningsfrämjande service ingår i den sysselsättningsplan som utarbetats med den arbetssökande eller i en plan som ersätter den planen,

6) bevisligen avbrutna studier enligt 6 kap. 3 § 2 och 3 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice samt förutsättningar för arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån enligt 6 kap. 5–7 § i den lagen,

7) stödttid för studier, invandrarens skyldigheter samt uppföljning av och avbrott i studier enligt 25 § i lagen om främjande av integration.

Arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter kan

1) ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 1 kap. 4 § 3 mom. om de allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningarna för att få förmåner som anges i 2 kap. 1 §,

2) ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om avbrott i studierna och rätten till arbetslöshetsförmån under avbrottet som avses i 6 kap. 5 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och i 25 § i lagen om främjande av integration,

3) ändra ett arbetskraftspolitiskt utlåtande från arbets- och näringsbyrån som gäller rätten till arbetsmarknadsstöd till att gälla rätten till arbetslöshetsdagpenning,

4) föra över ett arbetskraftspolitiskt utlåtande från arbets- och näringsbyrån till någon annan inrättning som betalar ut arbetslöshetsförmån,

5) rätta uppenbara skriv- eller räknefel eller andra jämförbara klara fel i arbets- och näringsbyråns arbetskraftspolitiska utlåtande.

Ett arbetskraftspolitiskt utlåtande ges på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan. Utlåtandet ska på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan kompletteras utan dröjsmål. Om en arbetssökande har meddelat arbetskraftsmyndigheten att han eller hon ansöker om arbetsmarknadsstöd eller arbetslöshetsdagpenning kan det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges och kompletteras utan särskild begäran.

Det arbetskraftspolitiska utlåtandet delges den arbetssökande i samband med ett beslut enligt 3 §. Den arbetssökande har rätt att på begäran få uppgift om utlåtandet från arbetskraftsmyndigheten.

Närmare bestämmelser om lämnande av arbetskraftspolitiska utlåtanden och om innehållet i utlåtandena får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

12 §

Återkrav av resebidrag

Om en person säger upp sig från sitt arbete eller genom sitt eget förfarande orsakar att anställningsförhållandet avslutas inom två månader efter det att det anställningsförhållande inleddes på basis av vilket resebidrag enligt 7 kap. 3 § har betalats, återkrävs resebidraget, om återkrav inte är oskäligt. På återkrav tillämpas i övrigt vad som bestäms i 10 §.

13 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten, arbets- och näringsbyråerna, arbetslöshetskassorna, utkomstskyddsombuden och besvärsinstanser enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som behandlas eller annars för att verkställa uppdrag enligt denna lag eller en för Finland bindande överenskommelse om social trygghet eller annan internationell rättsakt som gäller social trygghet

1) av statliga och kommunala myndigheter och andra offentligt rättsliga samfund,

2) av Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter samt pensionsstiftelser,

3) av arbetsgivare, uppdragsgivare eller någon annan som låter utföra arbetet, arbetslöshetskassor, arbetsplatskassor och utbildningsproducenter enligt lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice och andra läroanstalter,

4) andra anordnare av sysselsättningsfrämjande service.

1. Denna lag träder i kraft den 20 .

2. Om ett hinder för att vara på arbetsmarknaden har uppkommit innan denna lag trädde i kraft, tillämpas till dess att något hinder inte längre föreligger 2 kap. 3 § på arbetssökandens rätt att få arbetslöshetsförmån och 11 kap. 4 § 2 mom. 1 punkten på lämnande av ett arbetspolitiskt utlåtande, i den lydelse paragrafen och punkten hade när denna lag trädde i kraft.

3. På väntetiden för arbetsmarknadsstöd tillämpas 2 kap. 12 § i den lydelse den hade när denna lag trädde i kraft om personen registrerar sig som arbetslös arbetssökande, tiden utan ersättning löper ut, skyldigheten att vara i arbete fullgörs eller om personen återfår sin rätt till arbetslöshetsförmån så som avses i 2 kap. 16 § 1 mom. och väntetiden börjar innan denna lag trädde i kraft.

4. När det är fråga om en ung person som saknar utbildning tillämpas lagens 2 kap. 13 § 2 mom. 2 punkt inte i på hans eller hennes förfarande om detta har ägt rum innan lagen trädde i kraft.

5. Om arbetssökanden med stöd av 2 kap. 13 § 3 mom., i den lydelse momentet hade vid denna lags ikraftträdande, har förlorat sin rätt till arbetslöshetsförmån tillämpas på återfående av rätten vad som föreskrivs i 2 kap. 16 §.

6. På vägran att ta emot arbete som har inträffat innan denna lag trädde i kraft tillämpas 2 a kap. 6 § i den lydelse den hade när denna lag trädde i kraft.

7. Om arbetssökanden har förfarit så som avses i 2 a kap. 9 § 3 mom. i denna lag innan lagen trädde i kraft, tillämpas på arbetssökandens rätt att få arbetslöshetsförmån 2 a kap. 9 §, i den lydelse den hade när denna lag trädde i kraft.

8. I självrisktiden för arbetsmarknadsstöd räknas inte de dagar in för vilka arbetssökanden på grund av begränsningen i 3 mom. inte har rätt att få arbetsmarknadsstöd.

9. Om den sysselsättningsfrämjande servicen har inletts innan denna lag trädde i kraft

och fortgår utan avbrott eller indelad i perioder efter lagens ikraftträdande, tillämpas på lämnande av arbetspolitiska utlåtanden 11 kap. 4 § 1 mom. 4 punkten, i den lydelse den hade när denna lag trädde i kraft.

10. Om ett anställningsförhållande på basis av vilket en person har fått resebidrag har in-

letts innan denna lag trädde i kraft, tillämpas på återkrav av resebidrag 11 kap. 12 § 1 mom. i den lydelse det hade vid lagens ikraftträdande.

2.

Lag**om ändring av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetskrafts- och företagservice (916/2012) 4 kap. 9 § 1 mom. samt 6 kap. 8 § 1 mom. och 9 § 1 mom. som följer:

4 kap.

Information och rådgivning, sakkunnigbedömningar, vägledning för yrkesval och karriär samt träning och prövning

9 §

Avtal om arbetsprövning

Arbets- och näringsbyrån, den som ordnar arbetsprövningen och den enskilda kunden ska ingå ett skriftligt tidsbegränsat avtal om arbetsprövningen. Följande ska framgå av avtalet:

- 1) målen för arbetsprövningen,
- 2) när och var arbetsprövningen sker,
- 3) arbetsprövningens längd per dag, som kan vara minst fyra timmar och högst åtta timmar, och vilken tid på dygnet arbetsprövningen sker,
- 4) arbetsprövningens längd per vecka, som kan vara högst fem dagar, och vilka veckodagar arbetsprövningen sker,
- 5) de uppgifter som den som deltar i arbetsprövningen ska utföra under den tid arbetsprövningen pågår,
- 6) vem som på arbetsplatsen svarar för handledningen av och tillsynen över den som deltar i arbetsprövningen,
- 7) vem som betalar arbetslöshetsförmånen och som ska informeras om en frånvaro av den som ordnar arbetsprövning.

6 kap.

Arbets sökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån

8 §

Den arbets sökandes skyldighet att informera

Den arbets sökande ska för arbets- och näringsbyrån visa upp utbildningsproducentens intyg om antagning till utbildningen och ferieperioderna under utbildningen. Arbets sökanden ska dessutom för arbets- och näringsbyrån visa upp en behövlig redogörelse för framstegen i studierna.

9 §

Utbildningsproducentens skyldighet att informera

Utbildningsproducenten ska ge den studerande intyg om antagning till utbildningen, ferieperioder under utbildningen och framsteg i studierna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av lagen om främjande av integration**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om främjande av integration (1386/2010) 17 § 4 mom. 19 §, det inledande stycket i 22 § 1 mom., 23 § 1 mom., 46 §, 51 § 1 mom. 1 punkten, 82 § 3 mom. och 84 § 1 mom. som följer:

17 §

Skyldigheter som följer av integrationsplanen och utarbetandet av den

Om invandraren utan giltig orsak vägrar delta i arbetet med en integrationsplan, över synen av planen eller i en specifik överenskommen åtgärd i integrationsplanen, kan hans eller hennes rätt till arbetslöshetsförmån begränsas enligt vad som föreskrivs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller utkomststödet sänkas enligt vad som föreskrivs i lagen om utkomststöd.

19 §

Utkomst under tiden för integrationsplanen

Under tiden för integrationsplanen får invandraren arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd. Rätten till arbetslöshetsförmån bestäms i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa och rätten till utkomststöd i enlighet med lagen om utkomststöd.

22 §

Stöd för frivilliga studier

En invandrare som deltar i frivillig utbildning har rätt till arbetslöshetsförmån under de förutsättningar som anges i denna lag och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, om

23 §

Allmänna förutsättningar för stöd för frivilliga studier

För att frivilliga studier som främjar invandrades integration och sysselsättning ska stödjas med arbetslöshetsförmån krävs det att det är fråga om studier i finska eller svenska eller att studierna sker i huvudsak på finska eller svenska. Genom arbetslöshetsförmån kan även studier i läs- och skrivfärdighet stödjas.

46 §

Ersättning för kommunens utkomststöd

Kommunen ersätts för högst tre år för sina kostnader för utkomststöd enligt lagen om utkomststöd i fråga om personer som avses i 2 § 2 och 3 mom.

51 §

Ersättning för kostnader för personer som kommer från det forna Sovjetunionens territorium

Kommunen ersätts i fråga om personer som kommer från det forna Sovjetunionens territorium och fått uppehållstillstånd med stöd av 48 § eller 49 § 1 mom. 1 punkten i utlänningslagen för

1) kostnaderna för utkomststöd enligt lagen om utkomststöd för högst sex månader,

82 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut om arbetslöshetsförmån finns i 12 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

84 §

Försäkringsskyddet för personer som deltar i integrationsfrämjande åtgärder

Ersättning av statens medel enligt samma principer som gäller för ersättning för olycksfall enligt lagen om olycksfallsförsäkring

(608/1948) betalas för olycksfall som inträffat eller yrkessjukdom som ådragits i samband med deltagande i integrationsfrämjande frivilliga studier enligt 22 § till den som får en arbetslöshetsförmån och för olycksfall och yrkessjukdom i samband med andra integrationsfrämjande åtgärder som överenskommit specificerat till den som får arbetsmarknadsstöd. Ersättningen betalas dock endast om den som lidit skada inte har rätt till en minst lika stor ersättning enligt någon annan lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 18 september 2014

Statsminister

ALEXANDER STUBB

Arbetsminister *Lauri Ihalainen*

1.

Lag**om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 2 § 3 mom., 2 kap. 3 och 12 § samt 2 a kap. 6 § 2 – 4 mom., sådana de lyder, 1 kap. 2 § 3 mom. i lag 1388/2010, 2 kap. 3 och 12 § i lag 1001/2012 samt 2 a kap. 6 § 2 – 4 mom. i lag 288/2012,

ändras 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten, 2 kap. 1 § 2 mom., 5 § 4 mom., 6 § 1 mom. 2 punkten, 9 §, 11 § 1 mom. samt det inledande stycket i 3 mom. och 3 mom. 7 punkten, 13 § 2 och 3 mom., 15 och 16 §, rubriken för 2 a kap. 6 § samt 2 a kap. 14 § 4 mom., rubriken för 3 kap. 1 §, 7 kap. 10 § 2 mom. 4 punkten, 10 kap. 2 § 3 mom. och 4 § 1 mom. samt 11 kap. 2 § 4 mom. 18 punkten, 4 § och 12 § 1 mom. samt 13 kap. 1 § 1 mom.,

sådana de lyder, 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten, 7 kap. 10 § 2 mom. 4 punkten och 13 kap. 1 § 1 mom. i lag 1049/2013, 2 kap. 1 § 2 mom., 5 § 4 mom., 6 § 1 mom. 2 punkten, 9 §, 11 § 1 mom. samt det inledande stycket i 3 mom. och 3 mom. 7 punkten, 13 § 2 och 3 mom., 15 och 16 §, 2 a kap. 14 § 4 mom. samt 10 kap. 2 § 3 mom. och 4 § 1 mom. i lag 1001/2012, rubriken för 2 a kap. 6 § i lag 288/2012, 11 kap. 2 § 4 mom. 18 punkten i lag 918/2012 och 11 kap. 4 § i lagarna 1001/2012 och 1049/2013 samt rubriken för 3 kap. 1 § och 11 kap. 12 § 1 mom. i lag 1188/2009, samt

fogas till 2 a kap. en ny 6 a § och till 2 a kap. 9 §, sådan den lyder i lag 288/2012, ett nytt 3 mom., till 3 kap. 1 §, sådan den lyder i lagarna 1188/2009 och 1049/2013, ett nytt 3 mom., till 7 kap. en ny 2 §, i stället för den 2 § som upphävts genom lag 1388/2010, samt till 11 kap. 2 § 4 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 313/2010 och 918/2012, en ny 19 punkt som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

*Förmåner**Föreslagen lydelse*

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Förmåner

Arbetsmarknadsstöd betalas till invandrare i form av integrationsstöd under den tid invandraren har en gällande integrationsplan.

(*upphävs*)

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

14) *orsak som jämställs med permittering* att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i första meningen i 2 kap. 12 § 2 mom. i arbetsavtalslagen eller på grund av ett villkor i arbetsavtalet samt att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i 43 § i lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003), 6 kap. 63 § i kyrkolagen (1054/1993), 47 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003), 48 § i lagen om försvarsmakten (551/2007), 31 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän (1166/1998), 42 § i lagen om republikens presidents kansli (100/2012) eller i 40 § i statstjänstemannalagen (750/1994); dock inte om orsaken till avbrottet är att en person som står i tjänsteförhållande vägrar att delta i kontroll eller undersökning som gäller hans eller hennes hälsotillstånd eller att lämna uppgifter om sitt hälsotillstånd,

2 kap.

Allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner

1 §

Arbetslös arbetssökande

Som arbetslös betraktas den som inte står i anställningsförhållande eller är sysselsatt på heltid som företagare eller i eget arbete. Som arbetslös betraktas dessutom en person som avses i 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten och i

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

14) *orsak som jämställs med permittering*
a) att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i första meningen i 2 kap. 12 § 2 mom. i arbetsavtalslagen eller på grund av ett villkor i arbetsavtalet,
b) att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i 43 § i lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003), 6 kap. 63 § i kyrkolagen (1054/1993), 47 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003), 48 § i lagen om försvarsmakten (551/2007), 31 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän (1166/1998), 42 § i lagen om republikens presidents kansli (100/2012) eller i 40 § i statstjänstemannalagen (750/1994); dock inte om orsaken till avbrottet är att en person som står i tjänsteförhållande vägrar att delta i kontroll eller undersökning som gäller hans eller hennes hälsotillstånd eller att lämna uppgifter om sitt hälsotillstånd,
c) att en familjedagvårdares arbete och löneutbetalning avbryts helt och hållet på grund av att hon eller han av orsaker som inte beror på henne eller honom inte har barn i dagvård medan anställningsförhållandet för övrigt fortgår,

2 kap.

Allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner

1 §

Arbetslös arbetssökande

Som arbetslös betraktas den som inte står i anställningsförhållande eller är sysselsatt på heltid som företagare eller i eget arbete. Som arbetslös betraktas dessutom en person som avses i 4 kap. 1 och 1 a § och är permitterad

4 kap. 1 och 1 a § och som är permitterad på heltid.

på heltid samt en person för vilken utförandet av arbetet och löneutbetalningen har avbrutits av en med permittering jämförbar orsak enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten. Som arbetslös betraktas också den som är arbetsledig och själv har ansökt om ledighet, om

1) han eller hon har tagit emot ett heltidsarbete för den tid som ledigheten varar och avsikten var att arbetet skulle fort gå åtminstone till dess att ledigheten upphör,

2) arbetet enligt punkt 1 upphör och han eller hon inte är orsak till detta på det sätt som avses i 2 a kap. 1 § 1 mom. eller han eller hon permitteras och

3) det inte är möjligt att avbryta arbetsledigheten av orsaker som är oberoende av honom eller henne.

3 §

Hinder för att vara på arbetsmarknaden

En person har inte rätt till arbetslöshetsförmåner, om han eller hon är förhindrad att vara på arbetsmarknaden på grund av värnplikt, civiltjänstgöring, frihetsstraff eller sjukhusvård eller annan därmed jämförbar institutionsvård eller av någon annan orsak som kan jämföras med dessa.

5 §

Företagsverksamhet och eget arbete

En person som har varit sysselsatt på heltid som företagare eller i eget arbete på det sätt som avses i 2 mom. anses fortfarande vara sysselsatt fram till den tidpunkt då personens arbete i företaget har upphört eller företagsverksamheten eller det egna arbetet bevisligen har upphört på det sätt som avses i 6–9 §.

(upphävs)

5 §

Företagsverksamhet och eget arbete

Den som har varit sysselsatt på heltid som företagare eller i eget arbete anses fortfarande vara sysselsatt på heltid eller i eget arbete fram till den tidpunkt då

1) hans eller hennes arbete i företaget har upphört eller företagsverksamheten eller det egna arbetet har upphört på det sätt som avses i 6–9 § eller

2) han eller hon på det sätt som avses i 2 mom. genom att var i arbete visar att sysselsättningen som företagare eller i eget arbete inte är ett hinder för att ta emot ett heltidsarbete.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

6 §

*Upphörande med arbete i företag**Upphörande med arbete i företag*

Om det inte finns skäl att göra någon annan bedömning, anses en persons arbete i företaget ha upphört, om

Om det inte finns skäl att göra någon annan bedömning, anses en persons arbete i företaget ha upphört, om

2) personen är en företagare som kan jämföras med en löntagare, som lägger fram en utredning om att uppdragsförhållandet upphört och inte på det sätt som avses i 5 § 1 och 2 mom. anses vara sysselsatt på heltid för att utföra eventuella andra uppdrag, eller

2) personen är en med en löntagare jämförbar företagare vars uppdragsförhållande har upphört och inte anses vara sysselsatt på heltid enligt 5 § 1 och 2 mom. i syfte att utföra eventuella andra uppdrag eller

9 §

9 §

*Upphörande med eget arbete**Upphörande med eget arbete*

Den som har varit sysselsatt på heltid i eget arbete anses fortfarande vara sysselsatt fram till den tidpunkt då det på grundval av arbetsökandens redogörelse eller annars är uppenbart att verksamheten inte fortsätter.

Den som har varit sysselsatt på heltid i eget arbete anses fortfarande vara sysselsatt fram till den tidpunkt då det på grundval av arbetsökandens redogörelse som kan anses vara tillförlitlig eller annars är uppenbart att verksamheten inte fortsätter.

11 §

11 §

*Upphörande med heltidsstudier**Upphörande med heltidsstudier*

Studierna för en person som har studerat på heltid betraktas som heltidsstudier tills han eller hon *bevisligen* avslutat sina studier.

Studierna för en person som har studerat på heltid betraktas som heltidsstudier tills han eller hon avslutat sina studier.

Finns det inte skäl att göra någon annan bedömning, anses en person bevisligen ha avslutat sina studier på det sätt som avses i 1 mom., om

Om det inte finns orsak att göra någon annan bedömning har en person avslutat sina studier på det sätt som avses i 1 mom., om

7) studierna *bevisligen* varit avbrutna under minst ett år.

7) studierna har varit avbrutna under minst ett år.

12 §

(upphävs)

Väntetiden för arbetsmarknadsstöd

Arbetsmarknadsstöd betalas efter en väntetid på 21 veckor till en arbetsökande som

inte har uppfyllt arbetsvillkoret i enlighet med denna lag och inte genomgått sådan utbildning efter grundskolan eller gymnasiet som leder till examen och ger yrkesfärdigheter. Väntetiden börjar från registreringen som arbetslös arbetssökande, utgången av tiden utan ersättning eller fullgörandet av skyldigheten att vara i arbete, eller från den tidpunkt när personen får rätten till arbetslöshetsförmånen tillbaka på det sätt som avses i 16 § 1 mom.

Väntetiden uppnås när den arbetssökande, efter att ha registrerat sig som arbetslös arbetssökande, i sammanlagt 21 veckor har

1) varit i arbete som räknas in i arbetsvillkoret,

2) varit sysselsatt som företagare,

3) varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån, eller

4) omfattats av någon annan sysselsättningsfrämjande service än arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Väntetiden minskas med den tid under vilken den arbetssökande under de två åren före registreringen som arbetslös arbetssökande har varit på arbetsmarknaden på det sätt som avses i 2 mom.

Med avvikelse från 2 och 3 mom. inräknas i väntetiden inte den tid som den arbetssökande har varit på arbetsmarknaden under tiden för heltidsstudier eller en ferieperiod i anslutning därtill eller en ferieperiod mellan olika läroanstalter. I väntetiden inräknas inte heller den tid som den arbetssökande har varit på arbetsmarknaden under tid utan ersättning eller under skyldighet att vara i arbete, eller den tid under vilken den arbetssökande på grund av begränsningarna i 13 § 2 och 3 mom. och 14 § 3 mom. inte får arbetslöshetsförmån.

13 §

Rätt till arbetslöshetsförmån för unga personer som saknar utbildning som ger yrkesfärdigheter

En ung person som saknar utbildning har från och med höstterminens början inte rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet, om han eller hon utan giltig orsak

13 §

Rätt till arbetslöshetsförmån för unga personer som saknar utbildning som ger yrkesfärdigheter

Om en ung person som saknar utbildning inte har en giltig orsak för detta har han eller hon inte rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

- 1) har låtit bli att söka en studieplats på det sätt som avses i 1 mom.,
- 2) genom sitt eget förfarande har orsakat att han eller hon inte blir antagen till en sådan studieplats som avses i 1 mom., eller
- 3) på något annat sätt har vägrat ta emot en sådan studieplats som avses i 1 mom.

En ung person som saknar utbildning och som utan giltig orsak avbrutit de studier som avses i 1 mom., har inte rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet från det att studierna avbröts.

15 §

Giltig orsak att låta bli att söka en studieplats eller att avbryta studierna

En ung person som saknar utbildning har giltig orsak att låta bli att söka en studieplats samt att avbryta de studier som avses i 13 § 1 mom. av en sådan orsak som avses i 14 § 1 mom. 1–3 och 5 punkten. I sådana fall då studierna avbryts förutsätts det dessutom att det inte har varit möjligt att ordna studierna med beaktande av den ungas hälsotillstånd, inlärningssvårigheter och språkkunskaper.

- 1) från början av höstterminen om han eller hon
 - a) låtit bli att söka en studieplats på det sätt som avses i 1 mom.,
 - b) genom sitt eget förfarande har orsakat att han eller hon inte blir antagen till en sådan studieplats som avses i 1 mom., eller
 - c) på något annat sätt har vägrat ta emot en sådan studieplats som avses i 1 mom.
- 2) från och med den tidpunkt då den unga personen låter bli att inleda en sådan utbildning efter grundskolan eller gymnasiet som leder till examen och ger yrkesfärdigheter eller gymnasiestudier som avses i 10 § 2 mom. 2 punkten, om utbildningen och studierna börjar vid en annan tidpunkt än på hösten,
- 3) från och med den tidpunkt då den unga personen avbryter en utbildning efter grundskolan eller gymnasiet som leder till examen och ger yrkesfärdigheter, gymnasiestudier som avses i 10 § 2 mom. 2 punkten eller motsvarande studier utomlands.

En ung person som saknar utbildning och som har förfarit enligt 2 mom. 1 punkten underpunkt a eller b och vid höstterminens början deltar i sysselsättningsfrämjande service, förlorar med avvikelse från 2 mom. sin rätt till arbetslöshetsförmån när den sysselsättningsfrämjande servicen upphör.

15 §

Giltig orsak att låta bli att söka en studieplats eller att avbryta studierna

De orsaker som avses i 14 § 1 mom. 1-3 och 5 punkten är för en ung person som saknar utbildning giltiga orsaker till ett förfarande enligt 13 § 2 mom. I sådana fall då studierna avbryts förutsätts det dessutom att det inte har varit möjligt att ordna studierna med beaktande av den ungas hälsotillstånd, inlärningssvårigheter och språkkunskaper.

16 §

Återfående av rätten till utkomstskydd för arbetslösa i fråga om unga personer som saknar utbildning

En ung person som saknar utbildning och som på grund av begränsningarna i 13 § 2 eller 3 mom. eller 14 § 3 mom. har förlorat sin rätt till arbetslöshetsförmån, har rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet, om

1) *personen* har genomgått en utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter, eller

2) *personen* under minst 21 kalenderveckor har handlat på det sätt som avses i 2 a kap. 14 § 2 mom.

I fråga om en ung person som saknar utbildning tillämpas inte bestämmelserna i 13 § 2 och 3 mom., 14 § 3 mom. och 2 a kap., om

1) *personen* till följd av begränsningarna i 13 § 2 eller 3 mom. eller 14 § 3 mom. redan har förlorat sin rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet, och

2) *personen* inte med stöd av 1 mom. har återfått sin rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet.

Bestämmelser om rätt till arbetslöshetsförmåner under tiden för sysselsättningsfrämjande service finns i 10 kap.

2 a kap.

Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

6 §

Vägran att ta emot arbete på grund av arbetsplatsens läge och arbetsresorna

En person har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet arbete utanför sin pendlingsregion, om

1) *det enligt arbets- och näringsbyråns bedömning kan fås sådana lämpliga arbetstagarer för arbetsplatsen inom vilkas pendlingsregion den lediga arbetsplatsen är belägen,*

2) *arbetet inte är ett varaktigt heltidsarbete*

16 §

Återfående av rätten till utkomstskydd för arbetslösa i fråga om unga personer som saknar utbildning

En ung person som saknar utbildning och som på grund av de begränsningar som anges i 13 § 2 mom. eller 14 § 3 mom. har förlorat sin rätt till arbetslöshetsförmån, har rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet, om *han eller hon*

1) har genomgått en utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter, eller

2) under minst 21 kalenderveckor har handlat på det sätt som avses i 2 a kap. 14 § 2 mom.

På en ung person som saknar utbildning tillämpas inte bestämmelserna i 13 § 2 mom., 14 § 3 mom. och 2 a kap., om han eller hon

1) *till följd av begränsningarna i 13 § 2 mom. eller 14 § 3 mom. redan har förlorat sin rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet, och*

2) *med stöd av 1 mom. inte har återfått sin rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet.*

Bestämmelser om rätt till arbetslöshetsförmåner under tiden för sysselsättningsfrämjande service finns i 10 kap.

2 a kap.

Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

6 §

Vägran att ta emot arbete inom pendlingsregionen

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

som tryggar försörjningen,

3) det på den nya orten inte finns en tillgänglig bostad som är lämplig för personen och hans eller hennes familj,

4) det ska anses vara oskäligt att arbetsökanden tar emot arbetet med beaktande av hans eller hennes språkkunskaper, eller

5) personen har en vägande personlig orsak att inte ta emot arbetet.

En bostad anses vara lämplig för personen och hans eller hennes familj om inflyttningen i den inte avsevärt försämrar boendet och om kostnaderna för den inte avsevärt minskar den personens disponibla inkomster. Bostaden ska stå till personens och familjens förfogande senast när personen tar emot arbete utanför sin pendlingsregion, eller omedelbart därefter. (upphävs)

Såsom vägande personlig orsak enligt 2 mom. 5 punkten anses makens arbete eller företagsverksamhet när detta är nödvändigt för familjens försörjning, egna, makens eller barnens studier eller skolgång, om dessa är bundna till orten, vård av en nära släkting eller någon annan närstående, det egna hälsotillståndet eller nära släktingars hälsotillstånd eller någon annan med dessa jämförbar orsak. En anskaffad bostad kan anses som en sådan orsak. (upphävs)

6 a §

Vägran att ta emot arbete utanför pendlingsregionen

En person har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet arbete utanför sin pendlingsregion om de dagliga arbetsresorna med kollektiva trafikmedel eller transport som arbetsgivaren ordnar skulle överstiga i genomsnitt tre timmar vid heltidsarbete och i genomsnitt två timmar vid deltidsarbete.

En person har inte giltig orsak att vägra ta emot arbete som erbjuds så som avses i 1 mom., om

1) arbetet är ett varaktigt heltidsarbete som tryggar försörjningen,

2) det på den nya orten finns tillgång till en bostad som är lämplig för personen och hans eller hennes familj och

3) personen inte har en vägande personlig orsak att inte ta emot arbetet.

En bostad anses vara lämplig för personen och hans eller hennes familj om inflyttningen i den inte avsevärt försämrar boendet och om kostnaderna för den inte avsevärt minskar personens disponibla inkomster. Bostaden ska stå till personens och familjens förfogande senast när personen tar emot arbete utanför sitt pendlingsområde, eller omedelbart därefter.

Såsom vägande personlig orsak enligt 2 mom. 3 punkten anses makens arbete eller företagsverksamhet när detta är nödvändigt för familjens försörjning, egna, makens eller barnens studier eller skolgång, om dessa är bundna till orten, vård av en nära släkting eller någon annan närstående, det egna hälsotillståndet eller nära släktingars hälsotillstånd eller någon annan med dessa jämförbar orsak. En anskaffad bostad kan betraktas som en sådan orsak.

9 §

Uteblivande från ett möte där en sysselsättningsplan utarbetas

9 §

Uteblivande från ett möte där en sysselsättningsplan utarbetas

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. tillämpas också om den arbetssökande inte är anträffbar på det sätt och under den tid som arbets- och näringsbyrån har bestämt för utarbetande eller revidering av sysselsättningsplanen eller av en plan som ersätter den.

14 §

Upprepade förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

14 §

Upprepade förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

Det som föreskrivs i 1–13 § och 2 kap. 13 § 2 och 3 mom. samt 14 § 3 mom. tillämpas inte under tiden för en skyldighet att vara i arbete enligt 1 mom.

Det som föreskrivs i 1–13 § och 2 kap. 13 § 2 mom. samt 14 § 3 mom. tillämpas inte under tiden för en skyldighet att vara i arbete enligt 1 mom.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

1 §

Ålder

3 kap

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

1 §

Allmänna begränsningar

Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande då han eller hon

- 1) fullgör sin värnplikt eller civiltjänst,*
- 2) avtjänar ett fängelsestraff,*
- 3) är intagen för vård på sjukhus eller därmed jämförbar anstaltsvård eller*
- 4) är förhindrad att befinna sig på arbetsmarknaden av orsaker som kan jämföras med dessa.*

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

2 §

Väntetiden för arbetsmarknadsstöd

Arbetsmarknadsstöd betalas efter en väntetid på 21 veckor. Väntetiden börjar

- 1) vid registreringen som arbetslös arbetssökande eller vid en senare tidpunkt då heltidsstudierna avslutas,*
- 2) vid utgången av tiden utan ersättning,*
- 3) när skyldigheten att vara i arbete fullgörs,*
- 4) vid den tidpunkt då personen återfår sin rätt till arbetslöshetsförmån så som avses i 2 kap. 16 § 1 mom. eller*
- 5) när en sysselsättningsfrämjande service upphör, om personens rätt till arbetslöshetsförmån återfås medan sysselsättningsfrämjande service pågår så som avses i 2 kap 16 § 1 mom.*

Väntetid tillämpas inte om

- 1) personen har genomgått en utbildning efter grundskolan eller gymnasiet som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter,*
- 2) arbetssökandens rätt till arbetsmark-*

nadsstöd börjar omedelbart efter det att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 eller 9 § har uppnåtts, eller

3) en person har fått särskilda undervisnings- eller elevvårdstjänster enligt 20 § i lagen om yrkesutbildning till följd av handikapp, sjukdom, försenad utveckling, störningar i känslolivet eller annan orsak och avlagt studier i enlighet med en för honom eller henne utarbetad individuell plan för hur undervisningen ska ordnas.

Från väntetiden avdras fulla kalenderveckor under vilka personen

1) har varit i arbete som räknas in i arbetsvillkoret,

2) har varit sysselsatt som företagare och arbetet räknas in i arbetsvillkoret eller

3) under de två år som närmast föregår tidpunkten för väntetidens början har fått arbetslöshetsförmån eller under vilken personen inte har fått arbetsmarknadsstöd till följd av behovsprövning enligt 6 eller 7 § eller självrisktid enligt 10 §.

Väntetiden löper inte och minskas inte, med avvikelse från 3 mom., med den tid som personen har varit på arbetsmarknaden,

1) under tiden för heltidsstudier eller en ferieperiod i anslutning till studierna eller en ferieperiod mellan olika läroanstalter,

2) under den tid som den arbetssökande har varit på arbetsmarknaden utan ersättning,

3) under tiden för skyldighet att vara i arbete,

4) under den tid då den arbetssökande på grund av begränsningarna i 2 kap.13 § 2 mom. och 14 § 3 mom. inte får arbetslöshetsförmån.

10 §

Självrisktid

Som självriskdagar räknas inte de dagar

4) för vilka personen inte är berättigad till arbetsmarknadsstöd på grund av väntetiden enligt 2 kap. 12 §.

10 §

Självrisktid

Som självriskdagar räknas inte de dagar

4) för vilka personen inte är berättigad till arbetsmarknadsstöd på grund av väntetiden enligt 2 §.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

2 §

Berättigade till arbetslöshetsförmåner

Arbetslöshetsförmånen betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, trots att den arbets sökande inte har rätt till förmånen som arbetslös, om det beror på

- 1) tid utan ersättning,
- 2) skyldighet att vara i arbete,
- 3) väntetid för arbetsmarknadsstöd enligt 2 kap. 12 §,
- 4) en begränsning enligt 2 kap. 13 och 14 § i anslutning till yrkesutbildning,
- 5) självrisktid enligt 5 kap. 13 § eller 7 kap. 10 §, eller
- 6) behovsprövning enligt 7 kap. 6 och 7 §.

4 §

Avvikande tillämpning av denna lag under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Under tiden för arbetskraftsutbildning och arbets sökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån tillämpas inte 2 och 2 a kap. och inte heller 6 kap. 8 §.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

2 §

Skyldighet att lämna uppgifter

De förändringar i förmånstagarens omständigheter som avses i 3 mom. och som den som får en arbetslöshetsförmån omedelbart

10 kap.

Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

2 §

Berättigade till arbetslöshetsförmåner

Arbetslöshetsförmånen betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, trots att den arbets sökande inte har rätt till förmånen som arbetslös, om det beror på

- 1) tid utan ersättning,
- 2) skyldighet att vara i arbete,
- 3) en begränsning enligt 2 kap. 13 och 14 § i anslutning till yrkesutbildning,
- 4) självrisktid enligt 5 kap. 13 § eller 7 kap. 10 §,
- 5) väntetid för arbetsmarknadsstöd enligt 7 kap. 2 § eller
- 6) behovsprövning enligt 7 kap. 6 och 7 §.

4 §

Avvikande tillämpning av denna lag under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Under tiden för arbetskraftsutbildning och arbets sökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån tillämpas inte 2 och 2 a kap., 3 kap. 1 § 3 mom., 7 kap. 2 § eller 6 kap. 8 §.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

2 §

Skyldighet att lämna uppgifter

De förändringar i förmånstagarens omständigheter som avses i 3 mom. och som den som får en arbetslöshetsförmån omedelbart

skall meddela den som betalar ut förmånen är

18) de dagar då mottagaren av arbetslöshetsförmån har deltagit i annan sysselsättningsfrämjande service än arbetskraftsutbildning, arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån eller frivilliga studier enligt 22–24 § i lagen om främjande av integration.

skall meddela den som betalar ut förmånen är

18) de dagar då mottagaren av arbetslöshetsförmån har deltagit i annan sysselsättningsfrämjande service än arbetskraftsutbildning, arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån eller frivilliga studier enligt 22–24 § i lagen om främjande av integration,

19) *inledande av värnplikt eller civiltjänst eller avtjänande av fängelsestraff, intagning för vård på sjukhus eller annan därmed jämförbar anstaltsvård samt andra därmed jämförbara omständigheter.*

4 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Arbets- och näringsbyrån ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 1 kap. 4 § 3 mom. om

1) de allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningar för att få förmåner som anges i 2 kap., när detta behövs,

2) förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda enligt 2 a kap.,

3) arbetsmarknadsstöd som betalas i form av resebidrag enligt 7 kap. 3 § och 12 § 2 mom.,

4) förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, om vilka föreskrivs i 10 kap. 2 § 2 mom. samt 3 mom. 1–4 punkten, 3 § 3 punkten samt 5 § 1 och 3 mom.,

5) huruvida sysselsättningsfrämjande service ingår i den sysselsättningsplan som utarbetats med den arbetssökande eller i en plan som ersätter den planen,

7) bevisligen avbrutna studier enligt 6 kap. 3 § 2 och 3 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice samt förutsättningar för arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån enligt

4 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Arbets- och näringsbyrån ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 1 kap. 4 § 3 mom. om

1) de allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningar för att få förmåner som anges i 2 kap., när detta behövs,

2) förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda enligt 2 a kap.,

3) arbetsmarknadsstöd som betalas i form av resebidrag enligt 7 kap. 3 § och 12 § 2 mom.,

4) förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, om vilka föreskrivs i 10 kap. 2 § 2 mom. och 3 mom. 1–3 punkten, samt 5 § 1 och 3 mom.,

5) huruvida sysselsättningsfrämjande service ingår i den sysselsättningsplan som utarbetats med den arbetssökande eller i en plan som ersätter den planen,

6) bevisligen avbrutna studier enligt 6 kap. 3 § 2 och 3 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice samt förutsättningar för arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån enligt 6 kap. 5–7 § i den lagen,

7) *stödtid för studier, invandrarens skyldigheter samt uppföljning av och avbrott i studier enligt 25 § i lagen om främjande av integration.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap. 5–7 § i den lagen,

8) *stöd tid för studier, invandrarens skyldigheter samt uppföljning av och avbrott i studier enligt 25 § i lagen om främjande av integration.*

Arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter kan

1) ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 1 kap. 4 § 3 mom. om de allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningarna för att få förmåner som anges i 2 kap. 1 och 3 §,

2) ändra ett arbetskraftspolitiskt utlåtande från arbets- och näringsbyrån som gäller rätten till arbetsmarknadsstöd till att gälla rätten till arbetslöshetsdagpenning,

3) föra över ett arbetskraftspolitiskt utlåtande från arbets- och näringsbyrån till någon annan inrättning som betalar ut arbetslöshetsförmån,

4) rätta uppenbara skriv- eller räknepel eller andra jämförbara klara fel i arbets- och näringsbyråns arbetskraftspolitiska utlåtande.

Ett arbetskraftspolitiskt utlåtande ges på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan. Utlåtandet ska på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan kompletteras utan dröjsmål. Om en arbetssökande har meddelat arbetskraftsmyndigheten att han eller hon ansöker om arbetsmarknadsstöd eller arbetslöshetsdagpenning, kan det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges och kompletteras utan särskild begäran.

Det arbetskraftspolitiska utlåtandet delges den arbetssökande i samband med ett beslut enligt 3 §. Den arbetssökande har rätt att på begäran få uppgift om utlåtandet från arbetskraftsmyndigheten.

Närmare bestämmelser om lämnande av arbetskraftspolitiska utlåtanden och om innehållet i utlåtandena får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

Arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter kan

1) ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 1 kap. 4 § 3 mom. om de allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningarna för att få förmåner som anges i 2 kap. 1 §,

2) *ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om avbrott i studierna och rätten till arbetslöshetsförmån under avbrottet som avses i 6 kap. 5 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och i 25 § i lagen om främjande av integration,*

3) *ändra ett arbetskraftspolitiskt utlåtande från arbets- och näringsbyrån som gäller rätten till arbetsmarknadsstöd till att gälla rätten till arbetslöshetsdagpenning,*

4) *föra över ett arbetskraftspolitiskt utlåtande från arbets- och näringsbyrån till någon annan inrättning som betalar ut arbetslöshetsförmån,*

5) *rätta uppenbara skriv- eller räknepel eller andra jämförbara klara fel i arbets- och näringsbyråns arbetskraftspolitiska utlåtande.*

Ett arbetskraftspolitiskt utlåtande ges på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan. Utlåtandet ska på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan kompletteras utan dröjsmål. Om en arbetssökande har meddelat arbetskraftsmyndigheten att han eller hon ansöker om arbetsmarknadsstöd eller arbetslöshetsdagpenning kan det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges och kompletteras utan särskild begäran.

Det arbetskraftspolitiska utlåtandet delges den arbetssökande i samband med ett beslut enligt 3 §. Den arbetssökande har rätt att på begäran få uppgift om utlåtandet från arbetskraftsmyndigheten.

Närmare bestämmelser om lämnande av arbetskraftspolitiska utlåtanden och om innehållet i utlåtandena får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

12 §

Återkrav av resebidrag

Om en person säger upp sig från sitt arbete eller genom sitt eget förfarande orsakar att anställningsförhållandet avslutas inom sex månader efter det att det anställningsförhållande inleddes på basis av vilket resebidrag enligt 7 kap. 3 § har betalats, återkrävs resebidraget, om återkrav inte är oskäligt. På återkrav tillämpas i övrigt vad som bestäms i 10 §.

12 §

Återkrav av resebidrag

Om en person säger upp sig från sitt arbete eller genom sitt eget förfarande orsakar att anställningsförhållandet avslutas inom två månader efter det att det anställningsförhållande inleddes på basis av vilket resebidrag enligt 7 kap. 3 § har betalats, återkrävs resebidraget, om återkrav inte är oskäligt. På återkrav tillämpas i övrigt vad som bestäms i 10 §.

13 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten, arbets- och näringsbyråerna, arbetslöshetskassorna, utkomstskyddsombuden och besvärinstanser enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som behandlas eller annars för att verkställa uppdrag enligt denna lag eller en för Finland bindande överenskommelse om social trygghet eller annan internationell rättsakt som gäller social trygghet

1) av statliga och kommunala myndigheter och andra offentligt rättsliga samfund,

2) av Pensionskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter samt pensionsstiftelser,

3) av arbetsgivare, uppdragsgivare eller någon annan som låter utföra arbetet, arbetslöshetskassor, arbetsplatskassor och utbildningsproducenter enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och andra läroanstalter.

13 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten, arbets- och näringsbyråerna, arbetslöshetskassorna, utkomstskyddsombuden och besvärinstanser enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som behandlas eller annars för att verkställa uppdrag enligt denna lag eller en för Finland bindande överenskommelse om social trygghet eller annan internationell rättsakt som gäller social trygghet

1) av statliga och kommunala myndigheter och andra offentligt rättsliga samfund,

2) av Pensionskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter samt pensionsstiftelser,

3) av arbetsgivare, uppdragsgivare eller någon annan som låter utföra arbetet, arbetslöshetskassor, arbetsplatskassor och utbildningsproducenter enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och andra läroanstalter,

4) andra anordnare av sysselsättningsfrämjande service.

1. Denna lag träder i kraft den 20.

2. Om ett hinder för att vara på arbetsmarknaden har uppkommit innan denna lag trädde i kraft, tillämpas till dess att något hinder inte längre föreligger 2 kap. 3 § på arbetssökandens rätt att få arbetslöshetsförmån och 11 kap. 4 § 2 mom. 1 punkten på lämnande av ett arbetspolitiskt utlåtande, i den lydelse paragrafen och punkten hade när denna lag trädde i kraft.

3. På väntetiden för arbetsmarknadsstöd tillämpas 2 kap. 12 § i den lydelse den hade när denna lag trädde i kraft om personen registrerar sig som arbetslös arbetssökande, tiden utan ersättning löper ut, skyldigheten att vara i arbete fullgörs eller om personen återfår sin rätt till arbetslöshetsförmån så som avses i 2 kap. 16 § 1 mom. och väntetiden börjar innan denna lag trädde i kraft.

4. När det är fråga om en ung person som saknar utbildning tillämpas lagens 2 kap. 13 § 2 mom. 2 punkt inte i på hans eller hennes förfarande om detta har ägt rum innan lagen trädde i kraft.

5. Om arbetssökanden med stöd av 2 kap. 13 § 3 mom., i den lydelse momentet hade vid denna lags ikraftträdande, har förlorat sin rätt till arbetslöshetsförmån tillämpas på återfående av rätten vad som föreskrivs i 2 kap. 16 §.

6. På vägran att ta emot arbete som har inträffat innan denna lag trädde i kraft tillämpas 2 a kap. 6 § i den lydelse den hade när denna lag trädde i kraft.

7. Om arbetssökanden har förfarit så som avses i 2 a kap. 9 § 3 mom. i denna lag innan lagen trädde i kraft, tillämpas på arbetssökandens rätt att få arbetslöshetsförmån 2 a kap. 9 §, i den lydelse den hade när denna lag trädde i kraft.

8. I självrisktiden för arbetsmarknadsstöd räknas inte de dagar in för vilka arbetssökanden på grund av begränsningen i 3 mom. inte har rätt att få arbetsmarknadsstöd.

9. Om den sysselsättningsfrämjande servicen har inletts innan denna lag trädde i kraft och fortgår utan avbrott eller indelad i perioder efter lagens ikraftträdande, tillämpas på lämnande av arbetspolitiska utlåtanden 11 kap. 4 § 1 mom. 4 punkten, i den lydelse

den hade när denna lag trädde i kraft.

10. Om ett anställningsförhållande på basis av vilket en person har fått resebidrag har inletts innan denna lag trädde i kraft, tillämpas på återkrav av resebidrag 11 kap. 12 § 1 mom. i den lydelse det hade vid lagens ikraftträdande.

2

Lag**om ändring av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetskrafts- och företagservice (916/2012) 4 kap. 9 § 1 mom. samt 6 kap. 8 § 1 mom. och 9 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

4 kap.

Information och rådgivning, sakkunnigbedömningar, vägledning för yrkesval och karriär samt träning och prövning

9 §

Avtal om arbetsprövning

Arbets- och näringsbyrån, den som ordnar arbetsprövningen och den enskilda kunden ska ingå ett skriftligt tidsbegränsat avtal om arbetsprövningen. Följande ska framgå av avtalet:

- 1) målen för arbetsprövningen,
- 2) när och var arbetsprövningen sker,
- 3) arbetsprövningens längd per dag, som kan vara minst fyra timmar och högst åtta timmar, och vilken tid på dygnet arbetsprövningen sker,
- 4) arbetsprövningens längd per vecka, som kan vara högst fem dagar, och vilka veckodagar arbetsprövningen sker,
- 5) de uppgifter som den som deltar i arbetsprövningen ska utföra under den tid arbetsprövningen pågår,
- 6) vem som på arbetsplatsen ansvarar för handledningen av och tillsynen över den som deltar i arbetsprövningen.

Föreslagen lydelse

4 kap.

Information och rådgivning, sakkunnigbedömningar, vägledning för yrkesval och karriär samt träning och prövning

9 §

Avtal om arbetsprövning

Arbets- och näringsbyrån, den som ordnar arbetsprövningen och den enskilda kunden ska ingå ett skriftligt tidsbegränsat avtal om arbetsprövningen. Följande ska framgå av avtalet:

- 1) målen för arbetsprövningen,
- 2) när och var arbetsprövningen sker,
- 3) arbetsprövningens längd per dag, som kan vara minst fyra timmar och högst åtta timmar, och vilken tid på dygnet arbetsprövningen sker,
- 4) arbetsprövningens längd per vecka, som kan vara högst fem dagar, och vilka veckodagar arbetsprövningen sker,
- 5) de uppgifter som den som deltar i arbetsprövningen ska utföra under den tid arbetsprövningen pågår,
- 6) vem som på arbetsplatsen svarar för handledningen av och tillsynen över den som deltar i arbetsprövningen,
- 7) vem som betalar arbetslöshetsförmånen och som ska informeras om en frånvaro av den som ordnar arbetsprövning.

6 kap.

**Arbetssökandes frivilliga studier som stöds
med arbetslöshetsförmån**

8 §

Den arbetssökandes skyldighet att informera

Den arbetssökande ska för arbets- och näringsbyrån visa upp utbildningsproducentens intyg om antagning till utbildningen, *inledande av studierna* och ferieperioder under utbildningen. Arbetssökanden ska dessutom för arbets- och näringsbyrån visa upp en behövlig redogörelse för framstegen i studierna.

9 §

Utbildningsproducentens skyldighet att informera

Utbildningsproducenten ska ge den studerande intyg om antagning till utbildningen, *inledande av studierna*, ferieperioder under utbildningen och framsteg i studierna.

6 kap.

**Arbetssökandes frivilliga studier som
stöds med arbetslöshetsförmån**

8 §

Den arbetssökandes skyldighet att informera

Den arbetssökande ska för arbets- och näringsbyrån visa upp utbildningsproducentens intyg om antagning till utbildningen och ferieperioderna under utbildningen. Arbetssökanden ska dessutom för arbets- och näringsbyrån visa upp en behövlig redogörelse för framstegen i studierna.

9 §

Utbildningsproducentens skyldighet att informera

Utbildningsproducenten ska ge den studerande intyg om antagning till utbildningen, ferieperioder under utbildningen och framsteg i studierna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av lagen om främjande av integration**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om främjande av integration (1386/2010) 17 § 4 mom. 19 §, det inledande stycket i 22 § 1 mom., 23 § 1 mom., 46 §, 51 § 1 mom. 1 punkten, 82 § 3 mom. och 84 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

17 §

Skyldigheter som följer av integrationsplanen och utarbetandet av den

Om invandraren utan giltig orsak vägrar delta i arbetet med en integrationsplan, över synen av planen eller i en specifik överenskommen åtgärd i integrationsplanen, kan hans eller hennes rätt till *en förmån som betalas som integrationsstöd* begränsas enligt vad som föreskrivs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller sänkas enligt vad som föreskrivs i lagen om utkomststöd.

19 §

Integrationsstöd

Syftet med integrationsstödet är att trygga invandrarens försörjning under den tid han eller hon deltar i åtgärder enligt integrationsplanen.

Integrationsstödet betalas som arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd. Rätt till integrationsstöd i form av arbetsmarknadsstöd bestäms i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa och rätten till integrationsstöd i form av utkomststöd i enlighet med lagen om utkomststöd.

Föreslagen lydelse

17 §

Skyldigheter som följer av integrationsplanen och utarbetandet av den

Om invandraren utan giltig orsak vägrar delta i arbetet med en integrationsplan, över synen av planen eller i en specifik överenskommen åtgärd i integrationsplanen, kan hans eller hennes rätt till *arbetslöshetsförmån* begränsas enligt vad som föreskrivs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller utkomststödet sänkas enligt vad som föreskrivs i lagen om utkomststöd.

19 §

Utkomst under tiden för integrationsplanen

Under tiden för integrationsplanen får invandraren arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd. Rätten till arbetslöshetsförmån bestäms i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa och rätten till utkomststöd i enlighet med lagen om utkomststöd.

22 §

Stöd för frivilliga studier

En invandrare som deltar i frivillig utbildning har rätt till arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd under de förutsättningar som anges i denna lag och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, om

22 §

Stöd för frivilliga studier

En invandrare som deltar i frivillig utbildning har rätt till arbetslöshetsförmån under de förutsättningar som anges i denna lag och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, om

23 §

Allmänna förutsättningar för stöd för frivilliga studier

För att frivilliga studier som främjar invandrades integration och sysselsättning ska stödjas med *integrationsstöd* krävs det att det är fråga om studier i finska eller svenska eller att studierna sker i huvudsak på finska eller svenska. Genom *integrationsstöd* kan även studier i läs- och skrivfärdighet stödjas.

23 §

Allmänna förutsättningar för stöd för frivilliga studier

För att frivilliga studier som främjar invandrades integration och sysselsättning ska stödjas med *arbetslöshetsförmån* krävs det att det är fråga om studier i finska eller svenska eller att studierna sker i huvudsak på finska eller svenska. Genom *arbetslöshetsförmån* kan även studier i läs- och skrivfärdighet stödjas.

46 §

Ersättning för kommunens integrationsstöd och utkomststöd

Kommunen ersätts för kostnaderna för integrationsstöd enligt 19 § och utkomststöd enligt lagen om utkomststöd till en person som avses i 2 § 2 och 3 mom. för högst tre år.

46 §

Ersättning för kommunens utkomststöd

Kommunen ersätts för högst tre år för sina kostnader för utkomststöd enligt lagen om utkomststöd i fråga om personer som avses i 2 § 2 och 3 mom.

51 §

Ersättning för kostnader för personer som kommer från det forna Sovjetunionens territorium

Kommunen ersätts i fråga om personer som kommer från det forna Sovjetunionens territorium och fått uppehållstillstånd med stöd av 48 § eller 49 § 1 mom. 1 punkten i utlänningslagen för:

1) kostnaderna för *integrationsstöd* enligt 19 § och utkomststöd enligt lagen om ut-

51 §

Ersättning för kostnader för personer som kommer från det forna Sovjetunionens territorium

Kommunen ersätts i fråga om personer som kommer från det forna Sovjetunionens territorium och fått uppehållstillstånd med stöd av 48 § eller 49 § 1 mom. 1 punkten i utlänningslagen för

1) kostnaderna för utkomststöd enligt lagen om utkomststöd för högst sex månader,

komststöd för högst sex månader,

82 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut om *arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd* finns i 12 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

82 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut om arbetslöshetsförmån finns i 12 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

84 §

Försäkringsskyddet för personer som deltar i integrationsfrämjande åtgärder

För olycksfall som inträffat eller yrkessjukdom som ådragits i samband med deltagande i integrationsfrämjande frivilliga studier enligt 22 § eller i andra integrationsfrämjande åtgärder om vilka överenskommit specificerat betalas till en person som får arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd ersättning av statens medel enligt samma principer som gäller för ersättning för olycksfall enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948). Ersättningen betalas dock endast om den som lidit skada inte har rätt till en minst lika stor ersättning enligt någon annan lag.

84 §

Försäkringsskyddet för personer som deltar i integrationsfrämjande åtgärder

Ersättning av statens medel enligt samma principer som gäller för ersättning för olycksfall enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) betalas för olycksfall som inträffat eller yrkessjukdom som ådragits i samband med deltagande i integrationsfrämjande frivilliga studier enligt 22 § till den som får en arbetslöshetsförmån och för olycksfall och yrkessjukdom i samband med andra integrationsfrämjande åtgärder som överenskommit specificerat till den som får arbetsmarknadsstöd. Ersättningen betalas dock endast om den som lidit skada inte har rätt till en minst lika stor ersättning enligt någon annan lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .